Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντασσόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐπάγγελμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος | *Ἀθῆναι 23 Ἰανουαρίου 1932* | *Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 8*

ΛΑΪΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΣΠΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΝΑΡΕ

Τέλεγαν ὅλοι οἱ νησιῶτες, πὼς δὲν ἦταν μέσα στὸν τόπο τους ἄλλο παιδὶ τόσο χαζό, κουτό, μωρόπιστο καὶ μωροθαμαχτό, ἀπὸ τὸν Παυλάκη τοῦ Δεπατῆ, τὸν Πα-βλάκα ὅπως τὸν ὀνομάτισαν λογοπαίζοντας, καὶ καθὼς θὰ ἰδοῦμε, δὲν εἶχαν ἄδικο.

Οἱ δύστυχοι οἱ γονεῖς του, ποὺ εἶχαν κάπως τὸν τρόπο τους, τὸν ἔστειλαν ἀπὸ μικρὸ στὸ σχολεῖο, μὰ ἐκεῖνος δὲν ἔκανε καμμιὰ προκοπή, γιατὶ ἀντὶ νὰ προσέχῃ στὸ μάθημα, τὸ μυαλό του ἔτρεχε ἀλλοῦ

Πολλὲς φορές, τὸ πέταγμα μιᾶς μύγας μέσα στὴν τάξη, ἢ ἑνὸς πουλιοῦ ἔξω, ἢ τὸ κούνημα κλαδιῶν δέντρων ἀπὸ τὸν ἀέρα, ἦταν ἀρκετὰ νὰ τὸν κάνουν νὰ χαζεύῃ καὶ νὰ ξεχνάῃ πὼς βρισκόταν στὸ σχολεῖο.

Ἄλλοτε πάλι, σκύβοντας μέσα στὸ βιβλίο του γιὰ νὰ βλέπῃ τὶς λέξεις ποὺ ἄκουε νὰ διαβάζῃ συμμαθητής του, ξεχνιόταν πάνω σ' αὐτὸ ὥς που στὸ τέλος ἀποκοιμιόταν.

Ἂν σήκωνε τὸ κεφάλι του κι' ἔριχνε τὰ μάτια του στὰ δοκάρια ποὺ ἦταν στηριγμένη ἡ στέγη τοῦ σχολείου, μποροῦσε ὧρες νὰ τὰ κοιτάζῃ, λὲς καὶ τὰ μέτραγε καὶ δὲν εἶχαν τελειωμό.

Ὁ δάσκαλός του, ποὺ ἦταν καλὸς καὶ ψυχόπονος ἄνθρωπος, στὴν ἀρχὴ ἐφρόντισε μὲ κάθε τρόπο νὰ τοῦ κόψῃ τὸ ἐλάττωμα τῆς χαζομάρας.

Τὸν μάλωνε, τὸν ἄφηνε νηστεία, τὸν ἔδερνε, μὰ τοῦ κάκου· ἐκεῖνος δὲν ἄλλαζε, τὸ ἐλάττωμα τὸ εἶχε μέσα του, στὸ φυσικό του, καὶ γι' αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ τοῦ ξερριζωθῇ.

Στὸ τέλος ὁ δάσκαλός του τὸν βαρέθηκε, γιατὶ ἀκόμη εἶχε γίνει ἀφορμὴ νὰ μὴν προσέχουν οἱ ἄλλοι μαθηταὶ στὸ μάθημα, καὶ νὰ γυρεύουν εὐκαιρία νὰ τὸν πειράζουν γιὰ νὰ γελάνε, κι' ἔτσι πολλὲς φορὲς ἡ τάξη

ΤΟ ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ, Η ΓΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΟΡ

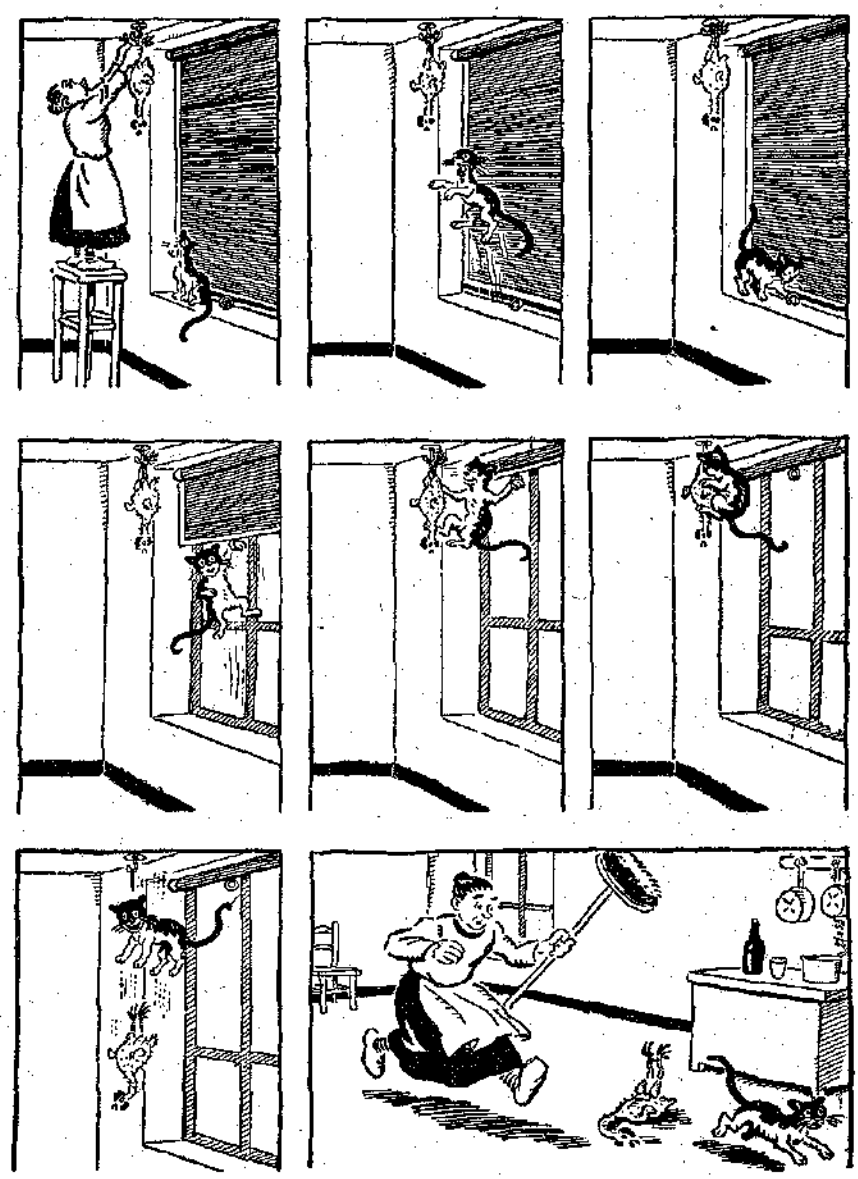

Ἡ μαγείρισσα κρεμνᾷ ψηλὰ τὸ κοτόπουλο, γιὰ νὰ μὴν τὸ φτάσῃ ἡ κλέφτρα Σερπετή. Κι' ἀλήθεια, τοῦ κάκου πηδάει ὅσο μπορεῖ... Ἀλλὰ τὸ παράθυρο ἔχει στὸρ κι' ἡ Σερπετὴ εἶναι ἔξυπνη: Χώνει τὸ πόδι της στὸν κρίκο τοῦ στὸρ καὶ σπρώχνει πρὸς τὰ πάνω. Τὸ στόρ, μὲ τὸ μηχανισμό του, ἀνεβαίνει μὲ δρμή, ἀνεβάζοντας καὶ τὴ Σερπετὴ ὡς τὸ κοτόπουλο. Τὰ παρακάτω... τὰ βλέπετε καὶ τὰ φαντάζεσθε.

(Ἀνακοίνωσις τοῦ Θεωρίου τοῦ Ρήγα.)

ἔμοιαζε μὲ χάβρα, γι' αὐτὸ εἶπε στοὺς γονεῖς του νὰ τοῦ τὸν πάρουν ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

Ἐκεῖνοι ὅμως τὸ ἄκουσαν μὲ μεγάλη τους λύπη, καὶ τὸν παρακάλεσαν μὲ κλάματα νὰ τοὺς ἔκανε τὴ χάρη νὰ τὸν κρατήσῃ ἀκόμη, μὲ τὴν ἐλπίδα, πὼς μαζὶ μὲ τἄλλα παιδιά, μποροῦσε νὰ ζηλέψῃ καὶ νὰ γίνῃ καλύτερος.

Ἔτσι κύλησε ὁ καιρός, ὥς που ὁ Παυλάκης ἔγινε δεκαπέντε χρονῶν, καὶ τότε πιὰ οἱ γονεῖς του εἶδαν καὶ ἀπόειδαν πὼς τὸ παιδί τους δὲν θὰ ἄλλαζε, κι' ἀποφάσισαν νὰ τὸν πάψουν ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ νὰ τὸν κρατήσουν σπίτι.

Ἀλλὰ ὅποτε τύχαινε, ἀπὸ ἀνάγκη τους, νὰ τὸν στείλουν σὲ κανένα θέλημα, πιὸ πολλὴν ὥρα ἔκανε στὸ χάζεμά παρὰ γιὰ τὴ δουλειὰ ποὺ πήγαινε.

Στὸ δρόμο ποὺ τὸν ἔβλεπαν, μικροὶ καὶ μεγάλοι, τὸν εἶχαν πάρει στὸ μεζὲ ὅπως λέει ὁ λόγος, καὶ γιὰ νὰ διασκεδάζουν, τοῦ ἔλεγαν τὰ πιὸ ἀπίστευτα πράγματα, ποὺ ἐκεῖνος τἄχαβε γι' ἀληθινὰ σὰν κουτὸς ποὺ ἦταν.

Οἱ γονεῖς του φοβήθηκαν μήπως, μὲ τὶς κοροϊδίες τοῦ κόσμου, τὸ παιδί τους, ἀπὸ χαζόκουτο, καταντοῦσε καὶ τρελλό, καὶ ἀποφάσισαν καὶ τὸ ἔστειλαν στὴν Πόλη, σ' ἕνα μπάρμπα του τσαγγάρη, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς κοντά του θὰ μάθαινε τέχνη, καὶ ἀκόμη, πὼς θὰ μποροῦσε νὰ ξυπνήσῃ λιγάκι σᾶνα τόσο μεγάλο μέρος.

Ὁ θεῖος του τὸν καλοδέχτηκε στὴν Πόλη σὰν παιδί του, ἀφοῦ ἦταν γιὸς τοῦ ἀδερφοῦ του καὶ αὐτὸς δὲν εἶχε δικά του παιδιά.

Ἀμέσως τὸν ἔβαλε στὸν καλύτερο κάλφα ποὺ εἶχε στὸ μαγαζί του, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ προσέχῃ τὸν ἀνεψιό του καὶ νὰ τὸν κάνῃ στὴν τέχνη του τσιράκι.

Ὁ Παυλάκης γρήγορα βαρέθηκε νὰ κοιτάζῃ τὸν κάλφα του καὶ τοὺς ἄλλους ἐργάτες ποὺ δουλεύανε, καὶ κάθε λίγο καὶ λιγάκι πετιόταν στὴν ξώπορτα τοῦ μαγαζιοῦ, καὶ κοίταζε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ὅ,τι περνοῦσε ἀπὸ τὸ δρόμο,—ἀνθρώπους, ἄλογα, κάρα, σκυλιά,—καὶ στὴ θέση αὐτὴ ξεχνιόταν τόσο, ποὺ ὅταν ὕστερα ἀπὸ ὥρα πήγαινε ὁ μπάρμπας του νὰ τὸν πάρῃ μέσα, τιναζόταν λὲς καὶ ξύπνανε ἀπὸ βαθὺ ὄνειρο.

Ὅποτε πάλι τὸν ἔστελνε γιὰ κανένα θέλημα ἐκεῖ κοντά, ἔκανε ὧρες νὰ γυρίσῃ πίσω, γιατὶ κάθε τι καινούργιο ποὺ ἔβλεπε τὸν ἔκανε νὰ τὰ χάνῃ, καὶ πολλὲς φορὲς ξεχνοῦσε καὶ γιὰ τί θέλημα τὸν εἶχαν στείλει.

Ὅταν κάποτε, γιὰ πρώτη φορά, ἀντίκρυσε τζαμὶ καὶ εἶδε τὸν μιναρέ του, ἔ! τότε πιὰ τἄχασε, τέντωσε τὰ μάτια του, κρέμασε τὴ γλῶσσα του ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα καὶ χάζευε ἔμπρός του, λὲς καὶ ἦταν μαζεμένα σ' ἐκεῖνον τὸ μιναρὲ καὶ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου· καὶ ἂν δὲν τύχαινε νἀνησυχήσουν μὲ τὴν ἀπουσία του στὸ μαγαζὶ τοῦ μπάρμπα του, νὰ τὸν γυρέψουν, νὰ τὸν βροῦν καὶ νὰ τὸν πάρουν ἀπ' ἐκεῖ, ποιὸς ξέρει πόσον καιρὸ θὰ εἶχε κουράγιο νὰ στέκῃ χαζεύοντας!

Ἀπὸ τότε ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ πεταχτῇ ἔξω, καὶ ποῦ τὸν ἔχανες, ποῦ τὸν ἔβρισκες, ἔμπρὸς στὸν μιναρέ.

Ἀπὸ τὶς πολλὲς φορὲς ποὺ χάζευε ἐκεῖ, τὸν πρόσεξε ἕνας κατεργάρης καί, ἀφοῦ κατάλαβε πὼς ἦταν κουτὸς καὶ σὲ τί χάζευε, τὸν ζύγωσε καὶ τὸν ρώτησε τί κοιτάζει.

— Νὰ αὐτὸ ἐκεῖ, εἶπε δείχνοντας τὸ μιναρέ· νὰ μποροῦσα νὰ εἶχα κι' ἐγὼ ἕνα στὸ σπίτι μας, στὴν πατρίδα!

— Δὲν ὑπάρχει εὐκολώτερο πρᾶγμα, ἀπάντησε ὁ κατεργάρης· δῶσε μου ἕνα μετζήτι, νὰ σοῦ φέρω ἕνα σπόρο, καὶ ἅμα πᾷς στὴν πατρίδα σου, τὸν σπέρνεις, καὶ θὰ φυτρώσῃ ἕνα τέτοιο ὡραῖο πρᾶγμα.

Ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη δὲν μποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ, καὶ στὸν ὕπνο του ἀκόμη ἔβλεπε πὼς στὸ νησί του, δίπλα στὸ σπίτι του, εἶχε φυτρώσει ἕνας τέτοιος μιναρὲς μὲ τὸ σπόρο ποὺ τοῦδωκαν κι' ἔσπειρε.

Σὲ λίγες ἡμέρες, ἀπὸ τὰ διάφορα μπαξίσια ποὺ μάζεψε ἀπὸ τοὺς πελάτας τοῦ μαγαζιοῦ, ἔκανε ἕνα μετζήτι, τὸ πῆγε στὸν κατεργάρη, κι' ἐκεῖνος τοῦδωσε ἕνα μικρὸ στρογγυλὸ καφετὶ σπόρο, ὅσος εἶναι ἕνας κόκκος σιναπιοῦ, καὶ δίνοντάς του τον, τοῦ εἶπε, πὼς γιὰ νὰ ρίζωνε καλὰ ὁ μιναρές, ἔπρεπε, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἔσπερνε τὸ σπόρο του, νὰ πρόσεχε νὰ μὴ τὸν ἔβλεπε κανείς, καὶ νὰ μὴν ἔλεγε σὲ κανένα τὸ τί ἔσπειρε, γιατὶ ἀλλοιῶς ὁ κόπος του θὰ πήγαινε στὰ χαμένα καὶ μιναρὲ δὲν θὰ ἔβλεπε.

Ἅμα ἀπόχτησε τὸ σπόρο, ὁ κουτομόγιας ἄρχισε νὰ λέῃ τοῦ μπάρμπα του πὼς ἤθελε νὰ γυρίσῃ πίσω στὰ γονικά του· ὁ μπάρμπας του, ποὺ τὸν εἶχε βαρεθεῖ γιὰ τὴν κουταμάρα του, βρῆκε κάποιον πατριώτη ποὺ θὰ γύριζε στὸ νησί τους, καὶ τοῦ τὸν ἔδωσε νὰ πᾶνε μαζί.

Ὅταν ἔφτασε στὸν τόπο του τὸ κουτόπαιδο, ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ ρίξῃ κρυφὰ στὸ μικρὸ κῆπο τους, δίπλα στὸ σπίτι τους, τὸ σπόρο γιὰ νὰ φυτρώσῃ ἐκεῖ ὁ μιναρές, καὶ κάθε ἡμέρα πήγαινε καὶ πρόσεχε νὰ ἰδῇ πότε θὰ φύτρωνε.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποσες ἡμέρες, πῆγε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴ χαρά του, γιατὶ εἶδε πὼς ἐκεῖ ποὺ εἶχε ρίξει τὸ σπόρο, φύτρωσε ἕνα βλαστάρακι μὲ λίγα φύλλα, κι' αὐτὰ ἄρχισαν νὰ μεγαλώνουν, νὰ μακραίνῃ τὸ κοτσάνι τους, καὶ νὰ γέρνουν κατὰ τὴ γῆ, κάνοντας ἕνα εἶδος ἁπλωτῆς φούντας.

Μὰ τὸ πρᾶγμα ἔμεινε ὡς ἐκεῖ. Τοῦ φυτοῦ μεγάλωναν κι' ἁπλώνανε τὰ κοτσάνια καὶ τὰ φύλλα, μόνο μιναρὲς ἀπὸ μέσα του, ὅπως τὸν περίμενε ὁ Παυλάκας, δὲν φαινότανε, καὶ γι' αὐτὸ πήγαινε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὴ στενοχώρια του.

Ἅμα πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς ἀκόμη, μεγάλωσε ἡ ἀνυπομονησία του, καὶ ἔπιασε νὰ σκαλίζῃ γύρω-γύρω τὸ φυτό, νὰ ἰδῇ μήπως στὴ ρίζα του εἶχε γίνει ὁ μιναρὲς καὶ θὰ ξεπρόβαλνε σὲ λίγο.

Σκαλίζοντάς ἔτσι, βρῆκε γιὰ ρίζα τοῦ φυτοῦ ἕνα μεγάλο ραπάνι, ἀπὸ τὸ σόι ποὺ οἱ περιβολάρηδες τὰ λένε ραδδορόπανα, γιατὶ γίνονται χοντρὰ ὅσο εἶναι τὸ καλάμι ἀνδρικοῦ χεριοῦ καὶ μακριὰ ὡς μισὴ πῆχυ.

Βλέποντάς το, τὸ θαύμασε κι' εἶπε:

— Βρὲ κακὸ ποὺ τὄπαθα! φαίνεται πὼς ἀπὸ λάθος ἔρριξα τὸ σπόρο ἀνάποδα, καὶ ἀντὶ νὰ μεγαλώνῃ ὁ μιναρὲς κατὰ τὸν οὐρανό, μεγάλωνε κατὰ τὴ γῆ!

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΕ ΤΡΟΠΟ

Ἡ φίλη μας ***Μεγάλη Ἑλλὰς*** μοῦ ἀνακοίνωσε τὸ χαριτωμένο αὐτὸ ἀνέκδοτο.

Ἕνας ἕλληνας μετανάστης πέθανε στὴν Ἀμερική. Οἱ φίλοι του ἔπρεπε νἀναγγείλουν τὸ δυστύχημα στοὺς γονεῖς του. Γιὰ νὰ μὴ τοὺς γράφουν ὅμως, ἐπιφόρτισαν ἕναν ἄλλο μετανάστη, ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό, ποὺ θἄφευγε κεῖνες τὶς ἡμέρες γυρίζοντας στὴν Ἑλλάδα, νὰ τοὺς τὸ ἀναγγείλῃ.

— Μὰ μὲ τρόπο, τοῦ σύστησαν. Μὴ τοὺς τὸ πεῖς ἄξαφνα καὶ πάθουν τίποτα οἱ κακόμοιροι.

— Ἔννοια σας, ξέρω ἐγώ, τοὺς ἡσύχασε ὁ ἀγγελιαφόρος.

Ὅταν ἔφτασε λοιπὸν στὸ χωριό του, ὁ πρῶτος ποὺ ἀπάντησε ἦταν ὁ πατέρας τοῦ πεθαμένου.

— Καλημέρα, τοῦ λέει. Δὲν ἔχεις ἐσὺ ἕνα γιὸ στὴν Ἀμερική;

— Ναί, παιδί μου, τὸ Μῆτρο μου...

— Ἀ. μπράβο! Καὶ δὲ μοῦ λές, ἔχει νὰ σοῦ γράψῃ καιρό;

— Ὤ, πολὺν καιρό· πᾶνε πέντε μῆνες ἀπὸ τότες ποὺ μοῦγραψε.

— Ἐ! ἂν σοῦ ξαναγράψῃ, νὰ μὲ φτύσῃς!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΘΗΜΑ

Ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα ἀκόμη, τὸ κάθε παιδὶ λογάριαζε τὰ δῶρα ποὺ θέλει τὴν Πρωτοχρονιά.

Ἡ Ἰόνη ἤθελε ἕνα τόπι μεγάλο, νὰ μὴ χωρῇ στὰ καναλέτα τῆς Σπιναλόνγας καὶ τὸ χάνει· ἡ Γιούλα μιὰ τόμπολα, νὰ κερδίσῃ τὰ μετρητὰ ὅλων· ὁ Διολιὸς μολυβένιους στρατιῶτες κι' ὁ Εὐγένιος ἕνα κουτὶ χρώματα.

Ὅπως βλέπετε, τὸ ἡρωϊκώτερο δῶρο θὰ ἦταν τοῦ Διολιοῦ, γιατὶ κι' αὐτὸς εἶναι ὁ ἡρωϊκώτερος ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά. Ποτὲ δὲν ἀνεβαίνει τὸ βράδυ τὴ σκάλα στὰ σκοτεινά!

Εἶχε συμφωνήσει μὲ τὸ φίλο του τὸ Μάντηλα, αὐτὸς νὰ πάρῃ Γάλλους στρατιῶτες κι' ὁ Μάντηλας Γερμανοὺς κι' ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα κανόνι. Τὴν Πρωτοχρονιὰ θὰ γινόνταν στὸ σπίτι μας, ἐπάνω στὸ μεγάλο τραπέζι, Γαλλογερμανικὸς πόλεμος, κρίσιμος γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἂς τὰ βλέπει ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν.

* * *

Παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους. Τὸ σπίτι ἀνάστατο. Βασιλόπηττα, γλυκίσματα, πλυσίματα, σφουγγαρίσματα, ξεσκονίσματα, σιδερώματα, τσιμπήματα τῆς βασιλόπηττας, μικροκλοπὲς γλυκισμάτων, φωνὲς τῆς μαμμᾶς,—τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ κι' ὅλα μαζὶ ἔφεραν τρικυμία στὸ σπίτι, τέτοια ποὺ ἐπέρχεται πάντοτε στὰ σπίτια τίς παραμονὲς τῶν ἑορτῶν κι' ὅταν ἔχουν μπουγάδα.

Πρὸς τὸ βράδυ, ἡ τρικυμία κόπασε λίγο κι' ἡ μαμμὰ βγῆκε γιὰ τὰ δῶρα.

Ὅλοι ἔμειναν εὐχαριστημένοι κι' ἱκανοποιημένοι, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ πλήρωσε... Ὁ καθένας ἀπόχτησε τὸ δῶρο ποὺ φαντάζόταν.

Τὸ βράδυ λοιπὸν μὲ τὸ φῶς, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔπαιζαν τόμπολα, κι' ἡ Γιούλα κέρδιζε μεταχειρισμένα γραμματόσημα, ἐλλείψει μετρητῶν — κρίσις βλέπετε — κι' ὁ Διολιὸς μὲ τοὺς μολυβένιους στρατιῶτες του. Ἔκανε μεγάλα γυμνάσια γιὰ τὴν αὔριανὴ μάχη.

Τὸ κανόνι δούλευε ἀκατάπαυστα. Μπάμ, μπούμ, φούσκωναν καὶ ξεφούσκωναν τὰ μάγουλά του. Κρ, κρ, κρ... δούλευε τὸ λιανοντούφεκο.

— Ἄκουσε, μπαμπά, μοῦ λέει, πῶς θὰ κάνουμε αὔριο μάχη χωρὶς ἱππικό; Μόνο πυροβολικὸ καὶ πεζικὸ θἄχουμε;

Κι' ἐγώ, ποὺ εἶμαι ἐμπειροπόλεμος, γιατὶ ὑπηρέτησα στοὺς πολέμους... στὰ μεταγωγικά, τοῦ ἀπαντῶ:

— Μὰ δὲν χρειάζεται πάντοτε τὸ ἱππικό. Ὅταν ὁ ἐχθρὸς τραπῇ σὲ ἄτακτο φυγή, πρᾶγμα ποὺ θὰ γίνῃ αὔριο χωρὶς ἄλλο, τὸ ἱππικὸ εἶναι περιττό.

Κι' ἔτσι λοιπὸν ἀποφασίσθηκε ἀπ' τὸ ἐπιτελεῖο, τὸ ἱππικὸ νὰ μὴ λάβῃ μέρος στὴ μάχη.

Ὁ ὕπνος ὅμως, ὅσο δύσκολα πιάνει ἐμᾶς τοὺς μεγάλους, τόσο εὔκολα κατακτᾶ τὰ παιδιά. Σιγὰ-σιγὰ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν τόμπολα καὶ τὰ γυμνάσια ἔσβυνε, οἱ κινήσεις γίνονταν χαλαρώτερες, καὶ τέλος σήμανε σιωπητήριο καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ γιὰ τοὺς στρατιῶτες. Τὰ παιδιὰ ξαπλώθηκαν στὰ κρεβάτια τους κι' οἱ στρατιῶτες στὸ τραπέζι.

* * *

Ἡ Χρυσούλα δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὶς δουλειές της. Τῆς ἔμεναν ἀκόμη νὰ σιδερώσῃ μερικὰ ρούχα. Ἅμα κοιμήθηκαν τὰ παιδιά, τἄστρωσε πάνω στὸ τραπέζι τῶν μεγάλων γυμνασίων, καὶ βιαστικὰ τὰ σιδέρωνε, γιὰ νὰ κοιμηθῇ κι' αὐτή, γιατὶ ἦταν κουρασμένη.

Κι' ὅπως ἦταν βιαστική, ἀκουμποῦσε τὸ πυρό της σίδερο πάνω στοὺς μολυβένιους στρατιῶτες, γιὰ νὰ μὴν κάψῃ τὴ σανίδα τοῦ τραπεζιοῦ.

Οἱ δυστυχισμένοι ὅμως ἐκεῖνοι, μὴ μπορώντας ν' ἀνθέξουν σὲ τόσο «πῦρ» ποὺ τοὺς πλάκωνε, ἔλυωσαν καὶ μεταβλήθηκαν σὲ ἄμορφους ὄγκους!

Ὅταν, τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Διολιὸς ξύπνησε πρωΐ-πρωΐ, ἔτρεξε νὰ σημάνῃ ἐγερτήριο στοὺς στρατιῶτες του.

Ἀλλά... βρέθηκε στὴν κατάσταση, ποὺ βρέθηκε κι' ὁ Μέγας Ναπολέων μετὰ τὴ μάχη τοῦ Βατερλώ. Ὁ στρατός του κυριολεκτικῶς εἶχε διαλυθεῖ.

Κέρκυρα Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Η'.

Αὐτὸ τὸ περιστατικὸ—ἢ τὸ ἐπεισόδιο, ὅπως θέλετε—μὲ διασκέδασε πολύ. Κι' ἀπὸ τότε ἔβρισκα μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ τρομάζω μὲ τὴ γούνα μου ὁποιον ἔβλεπα μπροστά μου, ἢ ἄνθρωπος ἦταν, ἢ ζῶο. Καμμιὰ φορὰ

μάλιστα ἦταν κανένα ζωάκι ὁλωζδιόλου ἄβλαβο γιὰ μένα—ἕνα ποντικάκι παραδείγματος χάρη, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ κάμῃ κανένα κακὸ καὶ ποὺ ἦταν περιττὸ νὰ τὸ τρομάξω τὸ καϊμένο γιὰ νὰ φύγῃ. Τὸ ἔκανα ὥστόσο, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὸ βλέπω νὰ φεύγῃ τρομαγμένο καὶ νὰ γελῶ...

Ξέρω, τώρα, πὼς τέτοια παιχνίδια τὰ συνηθίζουν πολλὰ παιδιά. Χωρὶς κανένα λόγο, τρομάζουν μὲ σκιάχτρα ἢ ἄλλα παιδιὰ μικρότερα, ἢ τετράποδα καὶ πουλιά. Ἀλλ'

αὐτὸ εἶναι κακὸ πρᾶγμα, κι' ἐγὼ τὸ πλήρωσα μ' ἕνα μεγάλο τρόμο, ποὺ ἦταν ἡ δίκαιη τιμωρία μου.

Μιὰ μέρα δηλαδή, ἀφοῦ διασκέδασα πολλὴν ὥρα, τρομάζοντας διάφορα ζωάκια, κουράστηκα, νύσταξα καὶ ξαπλώθηκα στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου νὰ κοιμηθῶ. Εἶχα ἀφήσει, ἐννοεῖται, δίπλα μου τὴν ἀχώριστή μου

γούνα, γιὰ νὰ τὴν παίρνουν γιὰ φίδι οἱ ἐχθροί μου καὶ νὰ μὴν πλησιάζουν.

Ξύπνησα ἀπότομα ἀπὸ ἕνα παράξενο ἄγγιγμα στὸ μάγουλό μου. Ἀνοίγω τὰ μάτια μου γιὰ νὰ ἰδῶ ποιὸς ἦρθε νὰ μὲ χαϊδέψῃ στὸν ὕπνο μου καὶ—τί βλέπω;!.. Τὴ γούνα μου, τὸ ψεύτικο φίδι μου, ποὺ εἶχε ζωντανέψει καὶ εἶχε σηκωθεῖ ἀπὸ χάμω ὡς τὸ πρόσωπο μου, ἕτοιμο νὰ μὲ δαγκώσῃ!

— Μάννα μου! φωνάζω καὶ πετιέμαι.

Πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα; Πῶς ζωντάνεψε τὸ φίδι μου; Στὴν ἀρχὴ βέβαια δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω. Ὕστερα ὅμως, καθὼς ἔφευγα πηλάλα, γύρισα μιὰ στιγμὴ πίσω μου κι' εἶδα, ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ φιδιοῦ, ποὺ μὲ κυνηγοῦσε, νὰ ἐξέχει μιὰ οὐρὰ φιδιοῦ ἀληθινοῦ!

Τότε κατάλαβα τί εἶχε γίνει: Τὴν ὥρα ποὺ κοιμόμουν, κάποιο φίδι

—καμμιὰ ὀχιὰ ἴσως—εἶδε τὴ γούνα καί, γυρεύοντας ζεστασιά, χώθηκε μέσα, ἀπὸ μιὰ τρύπα ποὺ εἶχε στὴν ἄκρη. Τὸ κεφάλι τοῦ φιδιοῦ ἔφτασε ὡς τὸ κεφάλι τῆς γούνας· ἐπειδὴ ὅμως τὸ φίδι ἦταν μακρύτερο, ἡ ἀνεβοκατέβαινε, ἡ οὐρά του κάποτες ἐξεῖχε.

Μὲ κυνήγησε λοιπὸν ἡ γούνα μου— δηλαδὴ ἡ ὀχιὰ ποὺ εἶχε μέσα—κι' ἐγὼ πιά. μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε μὲ πόση τρομάρα καὶ μὲ πόση γρηγοράδα, ἔτρεχα γιὰ νὰ γλιτώσω. Δὲν τιμωρήθηκα γιὰ καλά; δὲν ἔπαθα κι' ἐγὼ μὲ τὸ παραπάνω ὅ,τι ἔκανα στοὺς ἄλλους;..

Εὐτυχῶς ἔτρεχα πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπ' τὴ γούνα ὀχιά, καὶ δὲν μπόρεσε νὰ μὲ φτάσῃ. Ἀλλὰ τὸ ἐπεισόδιο ἔχει καὶ μιὰν ἀπρόοπτη συνέχεια, ποὺ θὰ σᾶς τὴ διηγηθῶ στὸ ἐρχόμενο.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Ἕνας ἄγριος σκύλος τὴν ὑποδέχθηκε σὰν ἔφθασε στὴν ὄχθη. Τοῦ πέταξε τὸ ψωμί κι' ἔτρεξε στὴν κατασκήνωση. Ἅρπαξε τὴν κορούλα της κι' ἔφυγε τρεχάτα...

Θὰ γινόταν ἄραγε ὅπως στὸ παραμύθι; Καὶ θὰ ὑπέφερε τόσα ἡ μαμμά της γιὰ νὰ γλιτώσῃ τὴν ἀμυαλη Λιλίκα; Αὐτὸ τὴ λυποῦσε πολλή. Κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα. Ἔκλαιγε, ἔκλαιγε ὥρα πολύ, ὥς που ὁ ὕπνος τῆς ἔκλεισε τὰ βλέφαρα. Οἱ λυγμοί της, ὅλο καὶ ἀκουγόταν λιγώτερο καὶ σὲ λίγο κοιμήθηκε ὁλότελα.

Πάνω στὸ σπίτι, σωστὴ ἀναστάτωση. Μια ὥρα πέρασε, κι' ὁ μπαμπᾶς ὅλο καὶ πιότερο θύμωνε. Ἡ μαμμὰ προσπαθοῦσε νὰ τὸν γαληνέψῃ. Μὰ ἦταν ὅλο ἀγωνία γιὰ τὴν ἀσυνήθιστη ἀργοπορία τῆς μικρούλας. Κι' ἡ ἀνησυχία της μεταδόθηκε στὰ παιδιά, στὸν πατέρα ὕστερα, σ' ὅλους.

— Τί νἄγινε αὐτὸ τὸ παιδί; Πήγαινε, Γεῶργο, στὰ σπίτια τῶν φιλη-νάδων της νὰ ρωτήσῃς.

Ὁ Γεῶργος ἔφυγε. Σὲ λίγο γύρισε. Δὲν ἦταν πουθενὰ ἡ Λιλίκα.

Τελευταῖα ἔπαιζε μὲ τὴ Μαρίκα. Χώρισαν στὶς ὀκτώ.

Ἄλλο τίποτα δὲν ἤξερε.

— Καὶ τώρα, Μάνο; εἶπε ἡ μαμμά. Ἄχ! κάτι ἔπαθε τὸ παιδί μου!

Ὁ μπαμπᾶς ἔκαμε τὸ θυμωμένο:

— Σιωπή! Κάπου θὰ κρύβεται. Πήγαινε, Γεῶργο, νὰ ψάξῃς καλὰ στὴ γειτονιά. Ἐσύ, Καίτη, θὰ μείνῃς μὲ τὴ μαμμά σου. Θὰ βγῶ κι' ἐγὼ νὰ ψάξω. Περιμένετε!

Τράβηξε στὴν ἀστυνομία. Οἱ ἀστυφύλακες κινητοποιήθηκαν.

Ὁ ἴδιος γύρισε στὸ σπίτι, μαζὶ μὲ τὸ Γεῶργο, ἄπρακτο ἐπίσης, καὶ περίμεναν. Οἱ ὧρες κυλοῦσαν ἀργά, ἀτέλειωτες...

Ἡ ἀγωνία ἔσφιγγε ὅλων τὶς ψυχές. Ἀπόφευγαν καὶ νὰ σκεφθοῦν, γιατὶ μόνο πένθιμες σκέψεις ἐρχόνταν στὸ νοῦ τους. Κάποτε ἀκούστηκε ἕνας λυγμός, ἕνα παράπονο:

— Τὸ παιδί μου! Ἔχασα λοιπὸν τὸ παιδί μου;!..

Κι' ἦταν αὐτὸ τὸ ἤρεμο παράπονο, πιὸ θλιβερὸ ἀπ' ὅλους τοὺς παροξυσμοὺς τῆς λύπης, πιὸ εὔγλωττο καὶ πιὸ σπαραχτικὸ ἀπ' ὅλες τὶς κραυγὲς καὶ τοὺς θρήνους. Κι' ἀνέβασε δάκρυα σ' ὅλων τὰ μάτια, δάκρυα ποὺ σταζαν ἀργὰ κι' ἀκατάπαυτα, ὅσο ἡ νύχτα προχωροῦσε καὶ καμμιὰ καλὴ εἴδηση δὲν ἐρχόταν.

— Μάνο! Κοίταξε κανένας στὴν ἀποθήκη;

Ὁ Γεῶργος σηκώθηκε.

— Στάσου σύ, πρόσταξε ὁ μπαμπᾶς. Ἐγὼ πηγαίνω.

Χλωμό, τὸ φῶς τῆς αὐγῆς ἔμπαινε ἀπὸ τὸ παραθυράκι τῆς ἀποθήκης, Φώτιζε ἀδύναμα τοὺς σωροὺς τῶν ξύλων, κι' αὐτὸν τῆς γωνιᾶς ποὺ χρησίμευε γιὰ κρεβάτι στὴν παιδούλα. Ἀνασηκώθηκε, ἔτριψε τὰ μάτια της. Ὅλα τῆς ἦταν ἄγνωστα, τρομακτικά...

— Μαμμά! φώναξε.

Μιὰ βραχνὴ φωνή, ἀπάντησε.

— Λιλίκα! παιδί μου!

Ὁ μπαμπάς! Ἡ μικρούλα ζάρωσε. Τώρα, σίγουρα, θὰ τὴν τιμωροῦσε. Παρακάλεσε:

— Μπαμπά! Συχώρεσέ με!

Δυὸ δυνατὰ μπράτσα τὴν ἅρπαξαν καὶ τὴ σήκωσαν ψηλά. Ἔνοιωσε τὰ χέρια νὰ κλείνουν, κι' αὐτὴ βρέθηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ μπαμπά. Τὸ πρόσωπό του ἔσκυψε στὸ δικό της, τὰ χείλια του ἄγγισαν τὸ μάγουλό της, κι' ἕνα δάκρυ καυτὸ κύλησε στὸ προσωπάκι της.

— Λιλίκα. Γιατὶ μᾶς τὸκαμες αὐτό; Ἄ! νἄξερες μὲ τί ἀγωνία περάσαμε τὴ νύχτα!

— Νόμισα πὼς θὰ μ' ἔδιωχνες... κι' ἤθελα... νὰ φύγω μονάχη... σήμερα τὸ πρωΐ.

— Νὰ φύγῃς; Καὶ τί θὰ γινόμαστε χωρὶς ἐσένα;

Τὴν ἀνέβασε καὶ τὴν κάθισε στὰ γόνατα τῆς μαμμᾶς. Δάκρυα, γέλια, φιλιὰ κι' ἀγκαλιάσματα τὴν ἔπνιξαν. Κι' ὅταν σήκωσε τὸ κεφάλι κι' ἀντίκρυσε τὶς χλωμὲς δακρυσμένες μορφές. ποὺ ἔλαμπαν τώρα, κατάλαβε πιότερα ἀπ' ὅσα θὰ τῆς ἔλεγαν ἑκατὸ στόματα. Καὶ δήλωσε ἐπίσημα:

— Δὲ θὰ τὸ ξανακάνω ποτέ!..

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΚΑΤΟ ΦΛΟΥΡΙΑ

Ὁ Ἀνατολίτης, ὁ τεμπέλης, καθόταν στὸ παραγώνι.

Δὲν ἦταν κορίτσι, νὰ τὸν πῇς σταχτοπούτα· δὲν ἦταν γέρος, νὰ πῇς πὼς φοβόταν τὸ κρύο· δὲν ἦταν σακάτης, νὰ μὴ μπορῇ νὰ δουλέψῃ· ἦταν ἄντρας γερὸς καὶ δυνατός, μὰ δὲν τὴν ἀγαποῦσε τὴ δουλειά. προτιμοῦσε τὸ καθησιό.

Παρακαλοῦσε λοιπὸν τὸ Θεὸ νὰ τοῦ ρίξῃ ἑκατὸ φλουριὰ μπροστά του.

—Ἐνενήντα ἐννιὰ νὰ εἶναι, ἔλεγε, δὲ θὰ τὰ πάρω· θέλω σωστὰ ἑκατό. Τ' ἀκοῦς;

— Τ' ἀκούω, νὰ λές!

— Δὲν πᾶς, ἄντρα μου, νὰ δουλέψῃς; τοὔλεγε ἡ γυναίκα του, σήμερα εἶναι ἥλιος χαρὰ Θεοῦ.

—Ὄχι, καλή μου, τῆς ἀποκρινόταν ἐκεῖνος, δὲν πρέπει νὰ φύγω ἀπ' τὸ παραγώνι.

— Μὰ γιατί;

— Γιατὶ ὁ Θεὸς θὰ μοῦ ρίξῃ ἑκατὸ φλουριὰ καὶ πρέπει νὰ εἶμαι ἐδῶ νὰ τὰ πάρω. Ἑκατὸ θὰ μοῦ ρίξῃ, τἀκοῦς; Ἐνενήντα ἐννιὰ νὰ εἶναι, δὲν τὰ παίρνω.

— Μπρὲ τζάνουμ. πάρτ' τα! τοὔλεγε κοροϊδευτικὰ ἡ γυναίκα του.

— Δὲν τὰ παίρνω, σοῦ λέω, θέλω σωστὰ ἑκατό!

Ὁ Θεός, ποὺ τὸν ἄκουγε βέβαια, δὲν τοὔρριχνε τὰ ἑκατὸ φλουριά, κι' αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ κάθεται στὸ παραγώνι καὶ νὰ τὰ περιμένῃ.

Ὡστόσο οἱ παράδες τους τελείωσαν κι' ἡ γυναίκα του, βλέποντας πὼς θὰ πεινάσουν, ἀφοῦ πολλὲς φορὲς τὸν πρότρεψε νὰ πάῃ νὰ δουλέψῃ καὶ κάθε φορὰ ἄκουγε τὰ ἴδια, ἀναγκάστηκε νὰ πάῃ ἐκείνη στὴ δουλειά.

Πῆγε λοιπὸν κι' ἔγινε δούλα στὸ σπίτι τοῦ πλούσιου γείτονά τους, τοῦ Ἑβραίου, κι' ἔτσι δὲν πέθαναν ἀπ' τὴν πείνα.

— Μὰ γιατὶ δὲν πάει ὁ ἄντρας σου νὰ δουλέψῃ, μόνο ἀναγκάζεσαι νὰ δουλεύῃς ἐσύ; τὴ ρώτησε ὁ πλούσιος Ἑβραῖος.

—Ἂς τον. λέει ἐκείνη. τοῦ κόλλησε μιὰ ἰδέα, πὼς θὰ τοῦ ρίξῃ ὁ Θεὸς ἑκατὸ φλουριὰ καὶ κάθεται νὰ τὰ πάρῃ· λέει μάλιστα πὼς ἄμα εἶναι ἐνενήντα ἐννιά, δὲ θὰ τὰ πάρῃ. Θέλει σωστὰ ἑκατό.

Ὁ Ἑβραῖος γέλασε μὲ τὴν καρδιά του.

— Θὰ πάω, εἶπε, νὰ τὸν βρῶ κι' ἐγώ, νὰ δῶ ἂν θὰ πῇ καὶ σὲ μένα τὰ ἴδια.

Καὶ πραγματικῶς πῆγε καὶ τὸν βρῆκε.

Ὁ ἄνθρωπος ἐπανάλαβε τὰ ἴδια καὶ στὸν πλούσιο Ἑβραῖο.

Ὁ Ἑβραῖος εἶδε πὼς ἡ συνομιλία τοῦ γειτόνου του ἤτανε διασκεδαστική, καὶ πῆγε καὶ δεύτερη καὶ τρίτη φορά. Ὁ φτωχὸς τοῦ ἔλεγε πάντα, πὼς ὁ Θεὸς θὰ τοῦ ρίξῃ τὰ ἑκατὸ φλουριὰ καὶ πρόσθετε ταχτικά, πὼς ἐνενήντα ἐννιὰ νὰ τοῦ ρίξῃ, δὲ θὰ τὰ πάρῃ.

Ὁ Ἑβραῖος λοιπὸν ἔβαλε ἐνενήντα ἐννιὰ φλουριὰ μέσα σὲ μιὰ σακκούλα καί, βέβαιος πὼς ὁ γείτονάς του δὲ θὰ τὰ πάρῃ, καθὼς τὸν ἐβεβαίωνε, ἔρριξε τὴ σακκούλα ἀπὸ τὸ τζάκι μέσα στὴν κάμαρα τοῦ φτωχοῦ, κι' ὕστερα πῆγε κι' ὁ ἴδιος γιὰ νὰ ἰδῇ τὰποτέλεσμα. Ὁ φτωχὸς πῆρε τὴ σακκούλα κι' ἄρχισε νὰ μετρᾷ τὰ φλουριά. Εἶδε πὼς ἦταν ἐνενήντα ἐννιά, μὰ δὲν τἄφισε, ὅπως θαρροῦσε ὁ Ἑβραῖος, μόνο τἄβαλε στὸν κόρφο του λέγοντας:

—Ἐσύ, Θεούλη μου. ποὺ μοῦ ἔρριξες τὰ ἐνενήντα ἐννιὰ φλουριά, θὰ μοῦ ρίξῃς κι' ἕνα ἀκόμα!

Ὁ Ἑβραῖος, βλέποντας πὼς ὁ γείτονάς του πῆρε τὰ ἐνενήντα ἐννιὰ φλουριά, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ λέγοντας, πὼς αὐτὸς τὰ ἔρριξε ἀπὸ τὸ τζάκι, γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ, μὰ ἐκεῖνος γελοῦσε καὶ ἀνάγκασε τὸν Ἑβραῖο νὰ τοῦ ἀδειάσῃ τὴ γωνιά

Ὁ Ἑβραῖος τότε ἀναφέρθηκε στὸν κατή· μὰ ὁ κατὴς ἔδωσε δίκιο στὸ φτωχό. Γιατί, εἶπε, δὲν εἶναι δυνατὸ ὁ πολυέσπλαχνος Ἀλλὰχ νἀφήσῃ ἔτσι ἕνα πιστόν του, ποὺ τὸν παρακαλοῦσε κάθε μέρα, οὔτε μπορεῖ νὰ πιστέψῃ κανείς, πὼς ἕνας Ἑβραῖος ριψοκινδύνεψε ἐνενήντα ἐννιὰ φλουριὰ ἔτσι γιὰ δοκιμή.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Ὑπέβαλες σήμερα τὰ σεβάσματά σου στὴν Α. Μεγαλειότητα, τὴ βασίλισσα, πρίγκιπά μου;

Ὁ Τὸμ κόμπιασε, χαμήλωσε τὸ κεφάλι του κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ δώσῃ μιὰ ὁποιαδήποτε ἀπάντησῃ στὴν τύχη, ἀλλ' εὐτυχῶς στὴ θέση του ἀπάντησε ὁ λόρδος Σὰντ-Τζὼν καὶ μὲ τὴν ἑτοιμότητα τοῦ κυλικοῦ, ποὺ ποτέ του δὲν τὰ χάνει, εἶπε:

—Ὁ πρίγκιπας ἐπισκέφθηκε σήμερα τὸ πρωΐ τὴ βασίλισσα, εὐγενεστάτη λαίδη, κι' ἐκείνη τὸν καθησύχασε γιὰ τὴν κατάσταση τῆς ὑγείας τοῦ Μεγαλειοτάτου. Ἔτσι δὲν εἶναι Ὑψηλότατε;

Ὁ Τὸμ ψιθύρισε μερικὰ λόγια, ποὺ μποροῦσαν νὰ θεωρηθοῦν κι' ὡς διαβεβαίωσῃ αὐτῶν ποὺ εἶπε ὁ Σὰντ Τζών, ἐξακολουθοῦσε ὅμως νὰ ἔχῃ σκυμμένο τὸ κεφάλι. Ὅταν ἀργότερα ἔγινε συζήτησῃ ἂν ὁ πρίγκιπας ἔπρεπε νὰ διακόψῃ προσωρινὰ τὰ μαθήματά του, ἡ λαίδη Ἰωάννα φώναξε:

—Ἄ, τί κρῖμα! τί κρῖμα! Κι' ἔκανες τόσες προόδους! Τί νὰ γίνῃ ὅμως; Πρέπει νὰ κάνῃς ὑπομονὴ γιὰ λίγο καιρό. Θὰ γίνῃς καὶ σὺ περίφημος γιὰ τὴν πολυμάθεια σου, ὅπως ὁ πατέρας σου, καὶ καμμιὰ γλῶσσα δὲν θὰ σοῦ εἶναι ξένη.

—Ὁ πατέρας μου! φώναξε ὁ Τόμ, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ ξέχασε τὸ ρόλο του. Μ' αὐτὸς καλὰ-καλὰ οὔτε ἀγγλικὰ δὲν ξέρει νὰ μιλήσῃ, κι' ὅσο γιὰ τὴν πολυμάθειά του...

Σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ συνάντησε τὴ ματιὰ τοῦ λόρδου Σὰντ-Τζών. Σταμάτησε μονομιᾶς, κατακοκκίνησε κι' ἐξακολούθησε μὲ θλιμμένη φωνή;

—Ἄχ, ἡ ἀρρώστεια μου μὲ κάνει νὰ λέω ἀνησίες καὶ τὸ μυαλό μου δὲν εἶναι ξάστερο. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάῃ νὰ ξεστομίσω ἄλλη φορὰ τέτοια λόγια γιὰ τὸν βασιλιά!

— Αὐτὸ τὸ ξέρουμε, Ὑψηλότατε, εἶπε ἡ πριγκίπισσα Ἐλισάβετ, καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ πῆρε τὸ χέρι τοῦ ἀδελφοῦ της ἀνάμεσα στὰ δικά της καὶ τὸ χάϊδεψε μὲ ἀγάπη καὶ σεβασμό. Μὴ στενοχωριέσαι γι' αὐτό, ἐξακολούθησε. Δὲ φταῖς ἐσύ, ἡ ἀρρώστεια σου εἶναι ἡ αἰτία.

— Εἶσθε πολὺ καλὴ μαζί μου, εὐγενικιὰ λαίδη, εἶπε μὲ συγκίνησῃ ὁ Τόμ, ἡ καρδιά μου σᾶς τὸ ἀναγνωρίζει κι' ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου.

Σὲ λίγο, ἡ εὔθυμη μικρούλα, ἡ λαίδη Ἰωάννα, εἶπε στὸν Τὸμ μιὰ ἀρχαία ἑλληνικὴ φράσῃ, ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ συνήθιζαν μεταξύ τους. Μὰ ἡ πριγκίπισσα Ἐλισάβετ, εἶδε ἀπὸ τὸ χαμένο ὕφος τοῦ Τὸμ ὅτι δὲν καταλάβαινε οὔτε λέξῃ, καὶ δίνοντας αὐτὴ τὴν ἀπάντησῃ, ἀντὶ γιὰ κεῖνον, γύρισε τὴ συνομιλία σ' ἄλλη κατεύθυνσῃ.

Ἔτσι πέρασε εὐχάριστα ἡ ὥρα καὶ χωρὶς κανένα ἀπευκταῖο. Ὁ Τὸμ ἔκανε ὁλοένα καὶ λιγώτερες ἀπροσεξίες καὶ λάθη, κι' ἔτσι σιγὰ-σιγὰ ἔγινε πιὸ ἤρεμος καὶ λιγώτερο συνεσταλμένος, καθὼς ἔβλεπε μάλιστα μὲ πόσῃ ἀγάπῃ προσπαθοῦσαν οἱ πριγκίπισσες νὰ τὸν βοηθοῦν. Κι' ὅταν ἄκουσε ὅτι θὰ τὸν συνόδευαν κι' οἱ δυὸ στὸ ἐπίσημο γεῦμα τοῦ Λόρδου Δημάρχου, ἡ καρδιά του φτερούγισε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἀνακούφισῃ. Γιατὶ καταλάβαινε πὼς δὲ θὰ βρισκόταν ἀπομονωμένος ἀνάμεσα σ' ὅλο τὸν ξένο κόσμο. Κι' ὅμως, ἂν ἄκουγε αὐτὴ τὴν ἴδια εἴδησῃ μιὰ ὥρα πρίν, θὰ αἰσθανόταν ἀπερίγραπτο τρόμο.

Οἱ φύλακες ἄγγελοι τοῦ Τόμ, οἱ δυὸ λόρδοι, ἦταν πολὺ λιγώτερο εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὰ τρία παιδιά. Τοὺς φαινόταν σὰ νὰ κυβερνοῦσαν ἕνα μεγάλο καράβι καὶ νὰ προσπαθοῦσαν νὰ τὸ περάσουν ἀπὸ ἕνα ἐπικίνδυνο κανάλι.

Βρίσκονταν διαρκῶς σ' ἐπιφυλακὴ κι' ἔβρισκαν ὅτι ἡ ὑψηλὴ ὑπηρεσία, ποὺ τοὺς εἶχε ἀναθέσει ὁ βασιλιάς, κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ παιχνιδάκι. Ὅταν λοιπόν, τὴν ὥρα ποὺ ἑτοιμάζουν νὰ φύγουν οἱ πριγκίπισσες, ἀναγγέλθηκε ὁ μικρὸς λόρδος Γκίλφορδ Ντών-

τλεῦ, τοὺς φάνηκε ὅτι ὁ προστατευόμενός τους ἦταν πολὺ κουρασμένος γιὰ νὰ ἐξακολουθήσει τὸν ψεύτικο ρόλο του, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν αἰσθάνονταν πιὰ ἄρκετὸ κουράγιο, ὥστε νὰρχίσουν πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν τόσο ἐπίπονη ἐπίδλεψή του. Γι' αὐτὸ συμβούλευσαν μὲ σεβάσμιο ὕφος τὸν Τὸμ νὰ παραγγείλῃ, ὅτι δυστυχῶς δὲ μπορεῖ νὰ δεχθῇ τὸ νεαρὸ ἐπισκέπτη, καὶ τὴ συμβουλή τους αὐτὴ τὴν ἀκολούθησε ὁ Τὸμ μὲ μεγάλη προθυμία, μ' ὅλο ποὺ ἡ μικρούλα λαίδη Ἰωάννα κατέβασε κάπως τὸ μουτράκι της, ὅταν ἀρνήθηκαν τὴν εἴσοδο στὸν ἀγαπημένο φίλο καὶ σύντροφο τῶν παιχνιδιῶν της.

Ἐπακολούθησαν λίγα λεπτὰ σιγῆς. Ὅλοι σιωποῦσαν σὰ νὰ περίμεναν κάτι, καὶ μόνο ὁ Τὸμ δὲν ἤξερε τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ. Κοίταξε ἀπεγνωσμένα τὸ λόρδο Χέρτφορδ, ποὺ τοῦ ἔκανε ἕνα νόημα, μὰ κι' ἀπ' αὐτὸ δὲν κατάλαβε. Τότε πάλι ἔσωσε τὴν περίσταση ἡ ἔξυπνη Ἐλισσάδετ. Ὑποκλίθηκε μπροστά του καὶ εἶπε:

— Εὐαρεστεῖται ἡ Ὑψηλότης σας νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ ν' ἀποσυρθοῦμε;

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἐκτελέσω κάθε ἐπιθυμία σας, εὐγενικὲς κυρίες, εἶπε ὁ Τόμ, ἀλλὰ θὰ προτιμοῦσα νὰ εἶναι ὁ,τιδήποτε ἄλλο, παρὰ νὰ στερηθῶ τὸ φῶς καὶ τὴν εὐλογία τῆς παρουσίας σας. Σᾶς εὔχομαι καλὴνύχτα κι' ὁ Θεὸς νὰ σᾶς σκέπῃ.

Λέγοντας αὐτά, ὁ Τὸμ γελοῦσε ἀπὸ μέσα του.

— Νά, σκέφθηκε. Κάτι μ' ὠφέλησε ποὺ στὰ παραμύθια ποὺ διάβαζα καὶ στὶς ἱστορίες ποὺ ἔπλαθα μὲ τὸ μυαλό μου, εἶχα ὅλη ὥρα νὰ κάνω μὲ βασιλόπουλα. Τουλάχιστο τώρα ξέρω κάπως νὰ μεταχειρίζουμαι τὴν ἐπίσημη γλῶσσα ποὺ μιλοῦν ἐδῶ μέσα.

Ὅταν ἔφυγαν οἱ δυὸ μικρὲς πριγκίπισσες, ὁ Τὸμ ἐστράφηκε πρὸς τοὺς συμβούλους του καὶ εἶπε κουρασμένος:

— Μὲ τὴν ἄδειά σας, κύριοι, ἐπιτρέψτε μου νὰ ξαπλωθῶ λιγάκι γιὰ νὰ ξεκουραστῶ.

—Ἡ Ὑψηλότης σας δὲν ἔχει παρὰ νὰ διατάξῃ, εἶπε ὁ λόρδος Χέρτφορδ, κι' ἐμεῖς δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ ὑπακούσουμε. Μιὰ μικρὴ ἀνάπαυση σᾶς εἶναι ἄλλωστε ἀπαραίτητη ἐξαιτίας τῆς ἀδιαθεσίας σας.

Ἐσήμανε ἕνα κουδούνι καὶ παρουσιάστηκε ἕνας ἀκόλουθος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὴ διαταγὴ νὰ καλέσῃ τὸν σὲρ Οὐίλιαμ Χέρμπερτ. Ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος τοῦ βασιλόπουλου παρουσιάστηκε ἀμέσως καὶ ὁδήγησε τὸν Τὸμ σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο. Ὁ Τὸμ εἶδε ἐδῶ μιὰ ἀσημένια κοῦπα καὶ θέλησε νὰ πιῇ νερό, μὰ εὐθὺς ἕνας ὑπηρέτης, ντυμένος στὰ βελοῦδα καὶ στὰ μεταξωτά, πρὶν προφθάσῃ ἀκόμα ὁ Τὸμ νὰ πιάσῃ τὴν κοῦπα στὰ χέρια του, ἔτρεξε, τὴν πῆρε καί, γονατίζοντας μπροστά του, τοῦ τὴν παρουσίασε σ' ἕνα χρυσὸ δίσκο.

Ὁ ἄμοιρος φυλακισμένος κάθισε σὲ μιὰ καρέκλα. Θέλησε νὰ βγάλῃ τὰ παπούτσια του, καὶ μὲ μιὰ δειλὴ ματιὰ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ κάνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα· μὰ εὐθὺς ἕνας δεύτερος πλουσιοντυμένος ὑπηρέτης, γονάτισε μπροστὰ στὸν κατάπληκτο Τὸμ καὶ τὸν ἀπάλλαξε ἀπ' αὐτὸν τὸν κόπο.

«Μόλις οἱ δυὸ πριγκίπισσες μπῆκαν μέσα . . .»
(Σελ. 74, στ. γ'.)

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς ἀκόμα προσπάθειες νὰ ὑπηρετήσῃ μόνος του τὸν ἑαυτό του, ποὺ ἀπέτυχαν ὅπως καὶ ἡ πρώτη, ἀφέθηκε ἐπιτέλους ὁ Τὸμ στὰ χέρια τῶν βασανιστῶν του. Ἀρκέσθηκε μονάχα ν' ἀναστενάξῃ βαθιὰ καὶ νὰ πῇ ἀπὸ μέσα του:

— Νὰ πάρῃ ἡ εὐχή! Στὸ τέλος δὲ θὰ μ' ἀφήσουν οὔτε νάναπνέω κἂν μονάχος μου!

Τυλιγμένος σὲ μιὰ ζεστὴ ρόμπα, καὶ μὲ μαλακὲς παντούφλες στὰ πόδια του, ξαπλώθηκε ἐπιτέλους ὁ πολυβασανισμένος Τὸμ σ' ἕνα ἀναπαυτικὸ σοφὰ· μὰ δὲ μποροῦσε ν' ἀποκοιμηθῇ, γιατὶ τὸ μυαλό του ἦταν γεμάτο ἔννοιες κι' ἡ κάμαρα γεμάτη αὐλικούς. Τὶς πρῶτες δὲ μποροῦσε νὰ τὶς διώξῃ, μὰ δὲν ἤξερε κιόλας μὲ τί τρόπο νὰ ξεφορτωθῇ τοὺς δεύτερους—κι' αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ ὑποφέρῃ τὸ ἴδιο μ' ἐκείνους, γιατὶ οἱ δυστυχισμένοι ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ στέκονται ὅλη τὴν ὥρα ὄρθιοι.

Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ Τόμ, ἔμειναν οἱ δυὸ ἐπίσημοι σύμβουλοί του μόνοι τους. Γιὰ ἕνα διάστημα κοίταξαν ἀφηρημένοι μπρός τους, κούνησαν σκεπτικοὶ τὸ κεφάλι τους καὶ τέλος ὁ λόρδος Σὰντ-Τζὼν εἶπε:

— Μιλήστε μου εἰλικρινῶς: Πῶς σᾶς φαίνονται τὰ πράγματα;

— Γιὰ νὰ σᾶς μιλήσω καθαρά, ἀπάντησε ὁ Λόρδος Χέρτφορδ: Ὁ βασιλιὰς πλησιάζει στὸ τέλος του, ὁ ἀνιψιός μου ἔχασε τὸ λογικό του, στὸ θρόνο θ' ἀνέβῃ τρελλὸς καὶ θὰ βασιλέψῃ τρελλός. Ὁ Θεὸς νὰ φυλάῃ τὴν Ἀγγλία, γιατὶ ἔχει μεγάλη ἀνάγκη τῆς προστασίας του.

— Πραγματικὰ ἔτσι φαίνονται τὰ πράγματα, ἀλλὰ . . . ἀλλὰ . . . ἐσεῖς δὲν ἔχετε λοιπὸν καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι . . .

Ἐδῶ ὁ Λόρδος Σὰντ-Τζὼν κοντοστάθηκε καὶ δὲν προχώρησε περισσότερο. Καταλάβαινε κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὅτι ἔθιγε ἕνα ἐπικίνδυνο ζήτημα. Ὁ λόρδος Χέρτφορδ στάθηκε μπρός του καὶ τὸν κοίταζε στὰ μάτια μὲ καθαρὸ καὶ ξάστερο βλέμμα:

—Ἐμπρός! ἐξακολουθήστε. Δὲν σᾶς ἀκούει ἐδῶ κανένας ἄλλος ἀπὸ μένα. Ποιὲς εἶναι οἱ ἀμφιβολίες ποὺ λέτε;

— Θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν ἐκφράσω καθόλου τὶς σκέψεις μου, κύριε κόμη, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε γι' αὐτὰ ποὺ θὰ τολμήσω νὰ πῶ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι παράξενο, ποὺ ἡ τρέλλα ἔφερε τέτοια μεταβολὴ στὴ στάση του καὶ στὸ φέρσιμό του; Βέβαια κι' οἱ τρόποι του κι' ἡ γλῶσσα του εἶναι ἀκόμα εὐγενικοί· σὲ ὁρισμένες ὅμως μικρολεπτομέρειες, τελείως διαφορετικοὶ ἀπὸ πρίν. Δὲν εἶναι παράξενο πού, μέσ' στὴν τρέλλα του, δὲν γνώριζε τὸν πατέρα του; ποὺ παραξενεύεται γιὰ τὶς τιμὲς καὶ τὸ σέβας ποὺ τοῦ ἀπονέμει ἡ ἀκολουθία του; ποὺ θυμᾶται ἀκόμα μερικὰ Λατινικά, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἰδέα ἀπὸ Γαλλικὰ κι' Ἑλληνικά;..

Στάθηκε λίγο κι' ἐξακολούθησε:

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΛΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Καὶ ὁ καιρὸς περνοῦσε. Ἦλθε τὸ Πάσχα.

Μεγάλη γιορτὴ γινόταν στὸ Ὀρφανοτροφεῖο ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Παρακαλοῦσαν ὅλες τὶς εὐεργέτριες τοῦ μοναστηριοῦ νὰ βρεθοῦν στὴ λιτανεία, ποὺ θὰ γινόταν μέσ' στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ μοναστηριοῦ.

Ὁ ἑσπερινὸς τελείωσε, πολλοὶ ἦταν κιόλας μαζεμένοι ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίτσας γιὰ νὰ ἰδοῦν τὴ γιορτή.

Σὲ λίγο μιὰ μικρὴ καμπάνα ἀκούστηκε, κι' ἀμέσως ἡ πόρτα ἄνοιξε διάπλατα καὶ φάνηκε ἡ συνοδεία.

Ἡ Δούκισσα ντὲ Μπρεβάν, καλὴ φίλη τῆς ἡγουμένης, καλλιτέχνις καὶ πολὺ ρωμαντική, παρακολουθοῦσε μὲ μεγάλη προσοχὴ αὐτὴ τὴν τελετή, ποὺ λογάριαζε νὰ τὴ ζωγραφίσῃ.

Σιγὰ-σιγὰ ἡ συνοδεία περνοῦσε. Ἐπὶ κεφαλῆς ὁ Σταυρὸς μὲ κορδέλλες ποὺ κυμάτιζαν στὸν ἀέρα, κατόπι, δυὸ-δυό, σιωπηλές, μὲ τὰ βλέφαρα κατεβασμένα καὶ μὲ ἄνθη στὰ χέρια, ἀκολουθοῦσαν οἱ ὀρφανές, καὶ τέλος οἱ καλόγριες ὅλες μὲ κεριὰ στὰ χέρια.

Τὸ θέαμα ἦταν πράγματι γραφικώτατο καὶ σχεδὸν πένθιμο μ' αὐτὴ τὴ σιωπή, ποὺ τὴ διέκοπτε, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, ὁ ἦχος τῆς μικρῆς καμπάνας.

Ἡ κυρία ντὲ Μπρεβὰν κοίταζε τὸ πέρασμα τῶν ὀρφανῶν μ' ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον. Τώρα περνοῦσε ἡ ἡ μεσαία τάξη· οἱ ὀρφανὲς προχωροῦσαν, μὲ τὰ μαῦρα τους φουστάνια καὶ τὶς πλατειὲς πράσινες κορδέλλες τῆς τάξης τους.

Ἔξαφνα ἡ κυρία ντὲ Μπρεβὰν ἐσκίρτησε: τὸ καλλιτεχνικό της μάτι εἶχε ξεχωρίσει, μέσα στὶς ὁμοιόμορφες στολές, μιὰ ποὺ τὴν ἐξέπληξε μὲ τὴν παραδοξότητά της· ἔμοιαζε σὰν ἕνα ὡραῖο φοίνικα μέσα σ' ἕνα ἄγριο δάσος· κι' αὐτὴ παρουσίαζε τὴν ἴδια μυστηριώδη κι' ὡραία ἀντίθεση. Πῶς λοιπὸν βρισκόταν στὸ ὀρφανοτροφεῖο αὐτὴ ἡ ἀριστοκρατικὴ ὕπαρξη;

Μέσα σ' ἕνα λεπτό, ἡ κυρία ντὲ Μπρεβὰν εἶχε ἐξετάσει τ' ὡραῖο της πρόσωπο μὲ τὰ λεπτὰ χαρακτηριστικά, ποὺ ἔμοιαζε σὰν ἄνθος, παρατήρησε τὰ ὁλόξανθα σγουρὰ μαλλιά της, ποὺ παρ' ὅλο ποὺ ἦταν σφιχτοδεμένα, δὲν τὴν ἀσχήμιζαν καθόλου, ἀπεναντίας τῆς ἔδιναν κάτι τὸ παλαιϊκό, ποὺ τῆς πήγαινε θαυμάσια, καθὼς καὶ τὸ χοντρὸ μαῦρο φόρεμα, ποὺ τῆς ἔδινε κάτι τὸ ἡγεμονικὸ στὴν ὡραία της ἐμφάνιση· στὰ δυὸ της λεπτὰ χέρια κρατοῦσε καλὰ μερικὰ χρυσαφιὰ χρυσάνθεμα, κι' ἀκολουθοῦσε σοβαρά, μὲ κατεβασμένα τὰ μάτια καὶ μὲ σφιγμένα τὰ χείλη, σὰν νἄθελε νὰ κρατήσῃ τὰ κλάματα.

«Ἡ Ἐδὶθ φόρεσε σὰν ὅλες τὶς ὀρφανὲς τὴ μαύρη ποδιὰ καὶ τὰ χονκροπάπουτσα . . .» (Σελ. 78, στ. β'.)

— Ποιὰ εἶναι αὐτή; ψιθύρισε ἡ Δούκισσα, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἔκπληκτη καθὼς ἔβλεπε αὐτὸ τὸ παράξενα κοριτσάκι.

Ἡ λιτανεία προχωροῦσε ἀργὰ μέσ' στοὺς μαιάνδρους τῶν δεντροστοιχιῶν. Τέλος ἔφθασε σ' ἕναν ψηλὸ σταυρό, ποὺ βρισκόταν στὸ βάθος τοῦ κήπου. Ἐκεῖ κάθε χρόνο τὸ μοναστήρι γιόρταζε τοὺς νεκρούς του καὶ προσευχονταν γιὰ τὶς πεθαμένες καλόγριες κι' ὀρφανές. Ἡ μικρούλα μὲ τὰ χρυσάνθεμα ἦταν γονατισμένη κοντὰ στὴν ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα.

Ἡ κυρία ντὲ Μπρεβὰν τὴν εἶδε νὰ σκορπᾶ μὲ μιὰ κίνηση ἀργὴ κι' ἀφηρημένη, τὰ λουλούδια στὰ σκαλιὰ τοῦ σταυροῦ, ψιθυρίζοντας κάποια προσευχή. Κοντά της, ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα κρατοῦσε τὸ κερί της ἀναμμένο, σὰ σύμβολο τῆς ἀναστάσεως, ἀλλὰ κι' αὐτῆς τὰ μάτια ἦταν πολὺ μακριά. Τὸ μυαλό της εἶχε ξεχάσει τὶς καλόγριες καὶ τὶς μικρούλες ὀρφανές, ποὺ κοιμόνταν τὸν τελευταῖο τους ὕπνο. Τὸ μυαλό της εἶχε πάει σ' ἄλλους τάφους μακρινούς, ὅπου κανεὶς δὲν θἄλεγε σήμερα οὔτε μιὰ προσευχή. Βράδυαζε, ἡ μικρὴ καμπάνα χτυποῦσε πάντα λυπητερά, ἔκανε πολὺ κρύο, ὅλα ἦταν πένθιμα.

Ἔξαφνα, ἡ δούκισσα εἶδε τὴ μικρούλα νὰ πέφτῃ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἀδελφῆς Ἰωσηφίνας καὶ νὰ κλαίῃ. Ἡ μεγάλη κυρία συγκινήθηκε, ἀλλ' ἡ καλλιτέχνις ἐνθουσιάσθηκε.

— Τί ὡραῖο πίνακα θἄκαναν οἱ δυὸ μαζὶ ἔτσι, ὅπως εἶναι! σκέφτηκε. Τί ὡραῖο μοντέλο ποὺ θὰ ἦταν, ἰδίως ἡ μικρούλα, μὲ τὰ ξανθὰ μαλλάκια της, μοιάζει σὰν πριγκίπισσα μετεμφιεσμένη! τί ὀμορφιά! τί χαριτωμένη! ποῦ ἄραγε νὰ τὴν βρῆκε ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα;

Ἡ λιτανεία ξανασχηματίζόταν, ἡ κυρία ντὲ Μπρεβὰν παρακολουθοῦσε μὲ τὰ μάτια τὴν «μετεμφιεσμένη πριγκίπισσα» μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἔξαφνα, σταμάτησε ἀπὸ μιὰ αἰφνίδια σκέψη. «Πῶς δὲν τὸ σκέφθηκα προτύτερα, νὰ ἀκριβῶς ὅ,τι χρειάζεται στὴ Λαίδη, Σφεζενχάμ!.. Μόλις τελειώσει ἡ λιτανεία, θὰ τρέξω νὰ ζητήσω πληροφορίες καὶ θὰ τῆς γράψω ἀμέσως».

Μόλις πέρασε ἡ συνοδεία, ἡ δούκισσα ἔτρεξε πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἰωσηφίνα.

— Ἀδελφή μου, πᾶμε μέσα, ἔχω νὰ σοῦ πῶ κάτι πολὺ ἐπεῖγον! Κι' ἀμέσως μπῆκε στὴν αἴθουσα τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μοναστηριοῦ, καὶ κάθησε σὲ μιὰ ψάθινη πολυθρόνα.

—Ἔ, τί τρέχει, ἀγαπητή μου, τί εἶναι αὐτό, τὸ τόσο βιαστικό; τῆς λέει ἡ καλόγρια

— Νὰ σοῦ πῶ τί συμβαίνει, μὲ δυὸ λέξεις.

Κι' ἀφοῦ ἔβγαλε ἀπ' τὴ μαροκινή της τσάντα ἕνα γράμμα, ἄρχισε:

(Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

Σε πολλὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ἔχουν καθιερώσει, τὰ τελευταῖα χρόνια, μιὰ ὡραία γιορτή, ποὺ τὴν ὀνομάζουν Γιορτὴ τοῦ Βιβλίου, ἢ Ἑβδομάδα τοῦ Βιβλίου (γιατὶ μιὰ ἑβδομάδα διαρκεῖ) ἢ Πανήγυρη (foire) τοῦ Βιβλίου. Κυρίως δὲν εἶναι παρὰ μιὰ Ἀγορά, μιὰ λαϊκὴ Ἀγορά, ὅπου ἐκθέτουν καὶ πουλοῦν μόνο βιβλία. Ὅλοι οἱ ἐκδοτικοὶ Οἶκοι στέλνουν τὶς καλύτερές τους ἐκδόσεις, διαλεχτὰ βιβλία ποὺ τὰ χρυσοδένουν. μερικοὶ μάλιστα τὰ τυπώνουν ἐπίτηδες γιὰ τὴ γιορτή. Στολίζονται περίπτερα στὰ κεντρικώτερα μέρη τῆς πόλης, στὶς πλατεῖες, στοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμούς. Ἐξαιρετικά, γιὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, τὰ βιβλία δίνουνται σὲ μικρότερες τιμὲς ἀπ' ὅσο τὰ βρίσκει κανείς, τὶς ἄλλες, στὰ βιβλιοπωλεῖα. Πολλὰ εἶναι ὁπογραμμένα κι' ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τους, πρᾶγμα ποὺ μεγαλώνει τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου. Καί, γιὰ νὰ προετοιμασθῇ ὁ κόσμος, νὰ ἐνδιαφερθῇ, νὰ κουνηθῇ, οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ γράφουν γιὰ τὴ γιορτὴ ἀπὸ πολὺν καιρό, καὶ τὶς τελευταῖες ἡμέρες γίνονται σχετικὲς διαλέξεις. Ἡ ἀγορὰ ὀργανώνεται ὄχι μόνο στὶς πρωτεύουσες, ἀλλὰ συγχρόνως, καὶ στὶς μικρότερες ἐπαρχιακὲς πόλεις. Κι' ἔτσι σὲ μιὰ ἑβδομάδα ξοδεύονται χιλιάδες, ἑκατομμύρια ἀντίτυπα βιβλίων, ἐκεῖ πού, χωρὶς τὴ γιορτή, ὅλο τὸ χρόνο, δὲν θὰ ξοδεύονταν οὔτε τὰ μισά, οὔτε τὸ τέταρτο.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐνισχύεται ἡ τόσο χρήσιμη βιομηχανία τοῦ Βιβλίου, ποὺ μὲ τὴν οἰκονομικὴ κρίση, τὴ μεταπολεμική, κινδύνευε σχεδὸν νὰ σταματήσῃ. Κι' οἱ ἐκδοτικοὶ Οἶκοι, ποὺ εἶχαν περιορίσει τὶς ἐκδόσεις τους, γιατὶ οἱ ἀποθῆκες τους εἶχαν γεμίσει ἀπὸ ἀπούλητα βιβλία, τὶς ἐξακολουθοῦν, τὶς πληθαίνουν, κι' ὄχι μόνο δίνουν ἐργασία σὲ τόσους φτωχοὺς ἀνθρώπους — ἐργάτες χαρτοποιείων, τυπογραφείων, ταγγογραφείων, βιβλιοδετείων κλ. — ἀλλὰ παρέχουν καὶ στὸν κόσμο τὴν πνευματικὴ ἐκείνη τροφή, ποὺ κινδύνευε νὰ τὴ στερηθῇ, ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία ποὺ ἔδειχνε χωρὶς νὰ θέλῃ. Γιατὶ ὅταν σ' ἕναν τόπο ὑπάρχει οἰκονομικὴ κρίση κι' ἑπομένως σκληρὴ βιοπάλη, καθένας ξεχνᾷ, παραμελεῖ, ἀναβάλλει νἀγοράσῃ ἕνα βιβλίο — ποὺ τὸ θέλει ὅμως, ποὺ τοῦ χρειάζεται — καὶ πρέπει νὰ συμβῇ κάτι ἔκτακτο γιὰ νὰ τὸν κάνῃ νὰ τὸ θυμηθῇ καὶ νὰ τἀπαφασίσῃ. κάτι ὅ πως ἡ ἐτήσια Βιβλιοπανήγυρη ποὺ σκέφτηκαν νὰ κάνουν οἱ Εὐρωπαῖοι.

Ἀπὸ προπέρσυ ρίχτηκε κι' ἐδῶ ἡ ἰδέα νὰ τοὺς μιμηθοῦμε. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, ἐμεῖς εἴχαμε περισσότερη ἀνάγκη, γιατὶ ἡ βιομηχανία τοῦ Βιβλίου, σὲ μᾶς, ποτὲ δὲν ἦταν σὲ μεγάλη ἀκμὴ κι' ἀνέκαθεν οἱ ἑλληνικοὶ ἐκδοτικοὶ Οἶκοι παραπονιόνταν πὼς δὲν εἶχαν ἀρκετοὺς πελάτες. Μὲ τὴν οἰκονομικὴ κρίση τὸ κακὸ μεγάλωσε. Ἡ κυκλοφορία τῶν βιβλίων, καὶ τῶν πιὸ καλῶν, περιορίσθηκε σημαντικά, πολλοὶ Οἶκοι ἔπαψαν νὰ κάνουν νέες ἐκδόσεις, κι' ὅσοι ἀντέχουν ἀκόμα, δὲν κάνουν οὔτε τὶς μισὲς ἀπ' ὅσες ἔκαναν ἄλλοτε. Φυσικά, γιατὶ ὁ τόπος μας εἶναι μικρός, οἱ κάτοικοι λίγοι, οἱ γραμματισμένοι λιγώτεροι, οἱ φιλαναγνῶστες ἀκόμα λιγώτεροι, κι' ἡ οἰκονομικὴ κρίση ἀπομάκρυνε κι' αὐτοὺς τοὺς λίγους ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο τους βιβλίο. Ἕνα σκούντημα, μιὰ ἐνίσχυση, ἦταν πολὺ ἀναγκαία. Καὶ προσπάθησε νὰ τὴ δώσῃ, πολὺ ἀξιέπαινα, ὁ ἐδῶ «Σύλλογος τῶν Φιλοτέχνων» μαζὶ μὲ τὴ «Λέσχη Αὐτοκινήτου» — δύο ἀριστοκρατικὰ σωματεῖα—καὶ κατὰ τὰ περασμένα Χριστούγεννα, στὸ μέγαρο τῆς Λέσχης, διοργάνωσαν μιὰν ἀγορὰ Ἑλληνικοῦ Βιβλίου. Βάσταξε τρεῖς ἡμέρες. Πολλὰ βιβλία, εἶχαν μαζευθεῖ. Τὰ πουλοῦσαν κυρίες καὶ δεσποινίδες τῆς ἀριστοκρατίας. Κι' ἡ γενικὴ εἴσπραξη ἔφταση τὶς πενήντα χιλιάδες.

Ἀλλὰ ἡ ἀγορὰ αὐτὴ ἔγινε κάπως βιαστικά, δὲν διαφημίσθηκε ἀρκετὰ γιὰ νὰ πάρῃ εἴδηση ὁ πολὺς κόσμος, περιωρίσθηκε σ' ἕνα στενὸ κύκλο — στὰ μέλη σχεδὸν τῶν δυὸ σωματείων — καὶ φυσικὰ τ' ἀποτελέσματα δὲν ἦταν σπουδαῖα. Τώρα σχεδιάζουν μιὰν ἄλλη σ' εὐρύτερο κύκλο, λαϊκή, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ἀκριβῶς τῶν εὐρωπαϊκῶν. Τὴν ἀνέλαβε μιὰ πολὺ δραστήρια καὶ φιλόκαλη κυρία — ἡ κ. Ψημένου — ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τὴν πῆρε ὑπὸ τὴν προστασία του, θὰ γίνῃ στὸ Ζάππειο, ἴσως τὴν πρώτη ἑβδομάδα τοῦ Ἀπρίλη, καὶ γιὰ τὴν ὥρα . . . ἡ κυρία Ψημένου γυρεύει βοηθούς. Δὲν πιστεύω νὰ δυσκολευθῇ νὰ βρῇ γιὰ ἕνα τόσο ὡραῖο καὶ χρήσιμο ἔργο. Καὶ κρίνω ἀπ' αὐτό: Προχτὲς τὸ βράδυ ἦρθε στὸ γραφεῖο μου νὰ μοῦ ἐκθέσῃ τὰ σχέδιά της καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ συμβουλή μου. Κατὰ σύμπτωση, ἐκείνη τὴν ὥρα, ἦταν στὸ γραφεῖο μου καὶ δυὸ παλιὰ διαπλασόπουλα πολὺ γνωστά σας, ἡ δ. Αἰμιλία Πετράκη κι' ὁ κ. Στέφ. Παντερμαλῆς. Λοιπὸν κι' οἱ δυό, ἅμα ἄκουσαν τί πρόκειται νὰ γίνῃ, προσφέρθηκαν ὁλοπρόθυμα νὰ βοηθήσουν. Ὁ κ. Παντερμαλῆς θὰ περιέλθῃ μὲ τὴν κ. Ψημένου τοὺς Ἐκδοτικοὺς Οἴκους, γιὰ νὰ στείλουν βιβλία. Ἡ δ. Πετράκη, μὲ τὴν ἀδελφή της ποὺ εἶναι φοιτήτρια, θὰ γίνουν πωλήτριες στὸ Ζάππειο. Κι' εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου: ἂν αὐτὴ τὴν ὥρα, ἦταν στὸ γραφεῖο μου κι' ἄλλα Διαπλασόπουλα,—π. χ: ἡ δ. Καρακάλου, ἡ δ. Μπουρνιᾶ, ὁ κ. Λευκαδίτης, ἡ δ. Φαλαγγᾶ, οἱ φοιτήτριές μας, οἱ φοιτητές μας, ἡ ***Μικρομέγαλη***, τὸ ***Τριανταφυλλένιο Δάκρυ***, ἡ ***Κυρὰ τῆς Θάλασσας***, τὸ ***Οὐράνιο Τόξο*** κτλ. κτλ. — ὅλοι κι' ὅλες δὲν θὸ προσφέρονταν μὲ τὴν ἴδια προθυμία; Κι' ἐννοεῖται ὅτι θὰ χρειασθοῦν πολλοὶ γιὰ τὴν ***Ἑβδομάδα τῶν Βιβλίων***. Ἀλλὰ εἶμαι βέβαιος πὼς ὁ φιλόκαλος, ὁ δραστήριος Διαπλασόκοσμος τῶν Ἀθηνῶν θὰ τοὺς δώσῃ σχεδὸν ὅλους. Καθένας καὶ καθεμία, ποὺ θὰ συνεργασθῇ μὲ τὴν κ. Ψημένου, θἄχῃ μιὰ περήφανη συναίσθηση πὼς συνετέλεσε στὴν πραγματοποίηση ἑνὸς ὡραίου σκοποῦ.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΑΠΟΓΕΜΜΑΤΙΝΗ

Βρέχει, καὶ κάνει ἡ φύσις
ἤχους τόσο γλυκούς,
ποὺ τὸ βιβλίο ν' ἀφήσῃς,
καὶ νὰ σταθῇς ν' ἀκοῦς.

Στὴ σκάλα, στὸ περβόλι,
στὴν ἄκρη τῆς φραγῆς,
βρέχει γλυκά, καὶ σ' ὅλη
τὴ χώρα καὶ τὴ γῆς.

Βρέχει στὰ παραμύθια,
κι' ἐκεῖθε ἔχουν ἐρθεῖ
οἱ μάγοι οἱ ἀγαθοὶ
καὶ τριγυρνοῦν τὰ σπίτια.

Βρέχει καὶ ξέρει ἡ φύσις
νότες τόσο γλυκές,
τὸ φύλλο νἀ,τσακίσῃς
μὲ τὶς σειχουργικές.

Στῆς λάσκης τ' ἄκρο χεῖλος
λοξός, στοχαστικός,
διαβαίνει ὁ περιττὸς
τῆς γειτονιᾶς ὁ σκύλος.

Καὶ τοῦ περιβολάρη
ἡ σούστα, κι' οὐδὲ ἤχεῖ:
σὰ νἄνταν σὲ σφουγγάρι,
βουλιάζουν οἱ τροχοί.

Βρέχει στὰ παραμύθια,
κι' ἐκεῖθε ἀργοφυσᾶ
τ' ἀγέρι ἀπ' τὰ δασὰ
θάμνα καὶ κουφολίθια.

Στὴ διπλανὴ βιτρίνα,
γραμμένα στὰ γυαλιά,
ξεπλύθηκαν τὰ κρίνα
καὶ τὰ τριανταφυλλιά.

Μὰ ἔχει ἡ πνοὴ φερμένα
—τοῦ κάμπου μακρινὰ—
ὅλα τ' ἀληθινὰ
φύτρα, τὰ χόρτασμένα.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ

Μαβιὰ τὸ δείλι τὰ βουνὰ
καὶ πάνωθε τους ρόδινα τὰ νέφη
κι' ὁ κόλπος κάτω ὁ ἀνοιχτός,
μὲ δυὸ καΐκια κάτασπρα, λὲς γνέφει
στὴ μικρὴ πόλη τὴ λευκὴ
στὸ γκρίζο κάστρο ποῦναι στὸ μυχό του.
Ρόδα πολλὰ μὲς στὸ νερὸ
ἔχει σπαρμένα ἡ δύση . . . στὸ βυθό του
τὰ πρῶτα φῶτ' ἀπ' τὴ στεριά,
τρεμουλιαστὲς γραμμούλες, φτάνουν [τώρα
καὶ τὸ ρολόϊ τὸ παλιὸ
τῆς ἐκκλησιᾶς χτυπᾷ: Ἑφτὰ ἡ ὥρα.

Δείλι γλυκό, νοσταλγικό,
Ἀλκυονίδας μέρας γλυκὸ δείλι,
πῶς μοῦ ἀνοίγεις ἀπαλὰ
τῶν χρυσονείρων διάπλατη τὴν πύλη!
Ἀπ' τὴ μικρὴ βάρκα, βουβὸς
μὲ τὰ κουπιὰ ἀκίνητα στὸ χέρι
τὰ ὁλότρεμα βλέπω νερὰ
ποὺ τὰ φιλᾶ ἀνάλαφρο τ' ἀγέρι
καὶ ζωντανεύουν ἀπαλὰ
οἱ ροδαύγες ὀνείρατων ἐντός μου.
Λέω: «Ζῶ, ζῶ . . .» νὰ ἡ χαρά,
ἡ πιὸ τρανὴ χαρὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου!

Στὴν ὁμορφιά σας ἂς χαρῶ
Ἀλκυονίδες μέρες, γλυκὸ θάμμα,
πρὶν σκοτεινιάσει ὁ οὐρανὸς
καὶ τοῦ Χειμώνα ἀρχίσει τ' ἄγριο κλάμ- [μα.

Περιπλοκὰς

Η ΣΥΓΓΝΩΜΗ

Α'

Τοῦ τὸ ἔδωσαν τὸ γράμμα μιὰ Κυριακὴ στὸ καφενεῖο. Τρεμούλιασε ἡ καρδιὰ τοῦ σὰ διάβασε τὶς πρῶτες γραμμές. Στὸ τέλος μάλιστα ἀναγκάστηκε νὰ βάλει στὰ δυρὰ του μάτια τὸ μαντήλι του — ἕνα μπλὲ μ' ἄσπρες βοῦλες — κι' ἔκανε νὰ μιλήσῃ νὰ τοῦ φέρουν χαρτὶ καὶ μελάνι. Ἄξαφνα μιὰ ἀστραπὴ πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἄ, μὰ ὄχι! Δὲ θὰ τὸν κατάφερνε, κι' ἔτσι ἀμέσως μάλιστα, τὸ παλιόπαιδο! Τί; θἄφταναν λίγες κλάψες σ' ἕνα χαρτὶ γιὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ ξεχάσῃ τόσες νύχτες ἀγρύπνιες, τόσες ἀνείπωτες λαχτάρες καὶ . . . ναί, τόσα βουβὰ δάκρυα; Ὄχι, δὲ θὰ τὸν συγχωροῦσε. Τοῦ εἶχε πεῖ: «Θὰ τὰ κατιφέρω μόνος.» Ἂς τὰ κατάφερνε λοιπόν!

Σηκώθηκε ἀπότομα· πῆρε τὸ σκουφὶ καὶ τὴν ἀγκλίτσα του καὶ βγῆκε ἔξω. Ὁ οὐρανὸς ἦταν ὁλοξάστερος, γεμᾶτος ἄστρα κι' ἕνα ἀπαλό, δροσερὸ ἀγεράκι ἀνάδευε τὰ καινούργια φύλλα. Σκυφτὸς πῆρε τὸ στριφτὸ ἀνήφορο γιὰ τὸ σπίτι του. Καὶ νά, ὅλα τοῦ ἐρχόταν ὁλοξάστερα στὸ νοῦ του. Στὴν ἀρχὴ τὶ καλὰ ποὺ ζοῦσαν! Ὁ μοναχογυιός του, ἕνα δυνατό, μελαχροινὸ παλληκάρι, φρόντιζε γιὰ ὅλα.

— Ἄντε σύ, πατέρα, γέρασες. Κάτσε νὰ ξαποστάσῃς.

— Βρέ, τὶ μᾶς λές! ἀπαντοῦσε κοροϊδευτικὰ ἐκεῖνος, καὶ τέντωνε τὸ κυπαρισσένιό κορμί του.

Σταματάει καὶ κάνει καὶ τώρα νὰ τὸ ἰσιώσει. Ἕνα πικρὸ χαμόγελο γράφεται στὰ χείλη του. Τὶς πλάτες του, ποὺ τὶς ἄφησαν ἀπείραχτες οἱ χειμῶνες, τὶς ἔγειραν κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τους οἱ λύπες. Δὲ θὰ ξαναϊσιωνόνταν πιά!

Ξανάρχισε τὸ περιπάτημα κι' οἱ θύμησες τὸν ξανακυκλώνουν. Ἕνα ἀπόγευμα εἶδε τὸ γιό του στὸ καφενεῖο μ' ἕναν ξένο, ποὺ τοῦ μιλοῦσε μὲ ζωηρὲς χειρονομίες. Εἶχε τὸ κεφάλι του μέσα στὶς δυό του παλάμες κι' ἄκουγε μὲ μάτια ποὺ ἄστραφταν. Καταραμένη ὥρα! Καταραμένος καὶ κεῖνος ὁ ραδιοῦργος, ὁ ψεύτης ποὺ ἦρθε νὰ τοῦ ξεμυαλίσῃ τὸ παιδί του!

Τώρα παραξενεύεται ὁ μπάρμπα-Γιώργης, πῶς δὲν ἔννοιωσε ἀμέσως ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ τί ἔλεγαν στὸ γιό του. Πῶς δὲν τοῦ φώναξε ἡ καρδιά του νὰ τὸν ἁρπάξει ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ δηλητηριαστῆ, νὰ τὸν κλειδώσει μέσ' στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τοῦ πλύνῃ τὴν ψυχὴ μὲ στορυγκά, μυαλωμένα, λόγια.

Ὅταν τὸ ἔννοιωσε ἦταν πιὰ ἀργά. Τὸ δηλητήριο, ποὺ εἶχαν σταλάξει σοφὰ μέσα του, τοῦ εἶχε καταστρέψει τὴν ψυχή. Ὁ γιός του, τό πιὸ ὑπάκουο παλληκάρι τοῦ χωριοῦ σήκωσε κεφάλι. Τὸ εἶπε ὀρθὰ-κοφτά. Δὲ μποροῦσε νὰ ζήσῃ μιὰ ἀνάμεσα στό κοπάδι καὶ στὴν ἀξίνα. Θὰ ἔφευγε γιὰ τὴν πολιτεία. Κι' ὕστερα, ὅταν θὰ ἔκανε λεφτά, θὰ ἐρχόταν νὰ τοὺς πάρῃ κι' αὐτούς. Ὦ, ἡ πολιτεία! Πῶς τὴν ἔβλεπε πάντα, καὶ στὸν ὕπνο καὶ στὸ ξύπνιο του, ἔτσι, ὅπως τοῦ τὴν εἶχαν παραστήσει, ἀπέραντη, ἀστραφτερή, μαρμαρόχιστη, πλημμυρισμένη ἀπὸ φῶτα!

Ὁ γέρος στὴν ἀρχὴ τἄχασε. Ἄρχισε νὰ συμβουλεύῃ. Ὕστερα θύμωσε κι' ἀπείλησε. Ὕστερα παρακάλεσε. Παράκαλεσε αὐτός, νά! Μὰ τίποτα! Ὁ γιός του τὸ εἶπε ξάστερα. Θἄφευγε. Κι' ἀφοῦ δὲν ἤθελαν νὰ τὸν βοηθήσουν, ἂς τὸν ἄφιναν τοὐλάχιστο ἥσυχο. Θὰ τὰ κατάφερνε μόνος.

Ὁ μπάρμπα-Γιώργης γίνηκε θεριό. Στραβωμένος ἀπὸ θυμὸ σήκωσε τὰ χέρια. Μὰ τότε ἡ γριά του, ἡ «μάννα», τοὔπεσε στὰ πόδια καὶ τοῦ ἀγκάλιασε τὰ γόνατα. Μὲ κομμένη φωνὴ τὸν ἱκέτευσε νὰ μὴν καταραστεῖ τὸ μοναχογιό τους. Ὁ μπάρμπο-Γιώργης ἔριξε μιὰ ματιὰ σὲ μιὰ τούφα ἄσπρων μαλλιῶν ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στραβισμένο μαντήλι, στὰ φλογισμένα μάτια, στὰ χείλη της ποὺ τρέμαν ἀπὸ τοὺς λυγμούς, χίλιες δυὸ παλιὲς εἰκόνες ξανάρθαν στὸ νοῦ του κι' ἔριξαν κάτω ἀτονισμένα τά χέρια του.

Τὴν ἴδια νύχτα ὁ γιός τους ἔφευγε καὶ δὲν τὸν ξανάειδαν πιά.

Μιμόζα

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΑΤΙΚΕΣ ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ

ΜΠΟΡΑ!

Ἕνα ἀεράκι ξαφνικό, τρελλούτσικο, βιαστικό, πέρασε φιλώντας τὶς σκονισμένες μποῦκλες τῆς ἀκακίας, τὴν ἔκαμε νὰ ριγήσῃ, ἐσάρωσε τὴ σκόνη τοῦ δρόμου, στροβίλισε δυὸ κουρελόχαρτα κι' ἔστριψε τὴ γωνιὰ σφυρίζοντας. Ἡ λεύκα, σοβαρὴ σὰ μαρκησία, μόλις καταδέχτηκε νὰ γείρῃ τὸ ἀσημένιο της κεφάλι. Ἕνας μπερντὲς ἐκεῖ ψηλὰ ἀνέμισε σὰν παντιέρα. Τὰ πουλιὰ τρυπώσανε σὰν κυνηγημένα.

Στὴν οὐράνιο κόλλα, τὴν καταγάλανη, κάποιο ἀγγελούδι, ἀπρόσεκτο μαθητούδι, ἀνακοδογύρισε τὸ καλαμάρι του, ποὺ μουντζούρωσε ὡς καὶ τὸν Ἥλιο ἀκόμη. Ἕνα σύννεφο ἀπὸ κατάμαυρο μελάνι σέρνεται πάνω ἀπ' τὶς στέγες. Πίσω του ἕνας ἀφάνταστος γίγας πολεμιστῆς. Θυμωμένος κτυπᾷ τὴν ἀσπίδα του, κι' αὐτὴ πετάει . . σπίθες!

Μιὰ σταλαματιὰ πέφτει βαριά, κροτώντας, πιτσιλίζοντας. Ὕστερα ἄλλη, ἄλλες πολλές. Καὶ τώρα παίζουνε τρελλὰ πάνω στοὺς τσίγκους.

. . . . . .

Τὸ ρεῦθρο κατεβαίνει τώρα μὲ πόζα . . . Πηνειοῦ! Μὲ ἀφροὺς καὶ δίνες κατεβάζει χαρτιά, σκουπίδια, ἕνα σωρὸ συντρίμμια. Ὕστερα ὅλα καλμάρουν, παύουν. Μικρὴ ἀνάπαυλα. Στὸ σκοτεινιασμένο θόλο τ' οὐρανοῦ ξανοίγει ἕνα παραθυράκι. Μέσα ἀντιφεγγίζει ἡ χαρὰ τοῦ Ἥλιου. Κι' αὐτὸς προβάλλει τὸ κεφάλι του, τὸ ὁλοστρόγγυλο κεφάλι του, καὶ γελᾶ . . .

Ἡ μπόρα πέρασε . . .

Πανελλήνιο Ὄνειρο

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Ἀργά, μακρόσυρτα ἀχολογεῖ ἡ καμπάνα στὸ μικρὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησιᾶς. Ὁ πρωϊνὸς ἀέρας σκορπίζει τὸν ἦχο δεξιὰ κι' ἀριστερά, ὡς που χάνεται μέσ' τὰ φαράγγια τοῦ βουνοῦ. Ὁ ἥλιος μόλις ἔχει προβάλει στὴν ἄκρη τῆς θάλασσας. Ἀγουροξυπνημένοι χωρικοὶ περνᾶνε ἀδιάκοπα πηγαίνοντας στὸ χωράφι ἢ στὴ χώρα.

Τὴν ἴδια ὥρα καλὲς γριούλες, γέροι σκυμμένοι ἀπ' τὸ βάρος τοῦ χρόνου, μὲ τὰ κόλυβα προσεχτικὰ φτιαγμένα μέσ' τὴν πετσέτα, τραβᾶνε πρὸς τὴν ἐκκλησιὰ γιὰ νὰ μνημονέψουν τοὺς ἀγαπημένους νεκρούς.

Ἐδῶ δὲν εἶναι ὅπως στὶς μεγάλες πολιτεῖες: Μπαίνοντας στὸν Ἅγ-Νικόλα, εἶδα τὸν παπὰ νὰ γεμίζῃ μόνος τοῦ ἀπ' τὴ βρύση τὸ σταμνάκι νερὸ γιὰ τὴ θεία μυσταγωγία, ἐνῶ τὴν ἴδια ὥρα ἔλεγε μέσ' ἀπ' τὰ δόντια του τὸν ὄρθρο γιὰ νὰ μπῇ στὴ λειτουργία . . .

Μερικὲς γριοῦλες ἔρχονται ὑστερότερα, στηρίζοντας τὰ γεματειὰ στὸ ραβδί τους ἐνῶ μὲ τρεμάμενο χέρι ἀκουμποῦν μπρὸς στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ τὸ δίσκο μὲ τὰ κόλυβα καὶ μπήγουν ἀναμμένα κεράκια.

«Αἰώνια αὐτῶν ἡ μνήμη» λέει ὁ παπᾶς, καὶ οἱ «πεφορτισμένοι καὶ κεκοπιακότες» σταυροκοπιοῦνται ἀδιάκοπα καὶ παρακαλοῦν τὴ Χάρη Του νἀναπάψῃ τὴν ψυχὴ τῶν δικῶν ποὺ λείπουν στὴν αἰωνιότητα.

Σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιά, δίχως πολλὲς μετάνοιες καὶ σταυροκοπήματα, ἡ θλίψη ἡ ἴδια προσωποποιημένη, μιὰ δύστυχη μάννα ἀφίνει ἐλεύθερα νὰ τρέχουν τὰ δάκρυά της γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ της. Ἔχει τὸ βλέμμα στηριγμένο στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἕνα βλέμμα ποὺ ἐκφράζει ἕνα βαθὺ καὶ σιωπηλὸ παράπονο, ἕναν καρτερικὸ πόνο! . .

Ὁ Θεὸς καὶ ἡ Παναγία νὰ τῆς δίνῃ ὑπομονή.

Μιὰ γερόντισσα μὲ τὴν ἀδύνατη φωνή της εἶπε τὸ «Πιστεύω» καὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Δὲν μποροῦσα νὰ φανταστῶ συγκινητικώτερη λειτουργία! . .

Ὕστερα, ἅμα τελείωσε ἡ λειτουργία, μοῦφεραν κόλυβα γιὰ νὰ συχωρέσω.

Ὁ Θεὸς ν' ἀναπάψῃ τὴν ψυχή σας, καλότυχοι νεκροί, ποὔχετε στὸν ψεύτικο αὐτὸ κόσμο ἀνθρώπους νὰ σᾶς θυμοῦνται.

Ὅταν βγῆκα ἀπ' τὴν ἐκκλησία, εἶχε ξυπνήσει πιὰ ὅλο τὸ χωριό. Πηγαίνοντας πρὸς τὸ σπίτι μας, σκεπτόμουν πόσο βαθειὰ νιώθει κανεὶς τὴν ἐκκλησία στὸ χωριό!..

Νάρκισσος

Η ΠΡΟΣΒΟΛΗ

Ἤμουν μαθήτρια τῆς δευτέρας δημοτικοῦ. Μιὰ μέρα μὲ φώναξε ἡ μητέρα μου καὶ μοῦ εἶπε:

— Εἶσαι πιὰ ἀρκετὰ μεγάλη γιὰ νὰ μάθῃς καὶ λίγη μουσική, ἀλλὰ σὲ ἀφίνω μόνη σου νὰ διαλέξῃς τί ὄργανο θέλεις νὰ μάθῃς.

Ὅλα τὰ ὄργανα μοῦ ἀρέσουν πολὺ μὰ περισσότερο τὸ βιολί. Ἐνόμιζα ὅμως πὼς βιολὶ μαθαίνουν μόνο τὰ ἀγόρια, καὶ ὅταν μιὰ μέρα ἔμαθα πὼς κάποια φίλη μου παίρνει μαθήματα βιολιοῦ, πῆγα στὴν μαμμὰ καὶ τῆς εἶπα θριαμβευτικά:

— Διάλεξα! θὰ μάθω βιολί.

Καὶ ἔτσι τὴν ἄλλη μέρα μὲ πῆρε ἡ μητέρα μου ἀπὸ τὸ χέρι καὶ πήγαμε στό Ὠδεῖον γιὰ νὰ μ' ἐγγράψῃ. Πόσες φορὲς ἀπὸ τότε κατέβηκα τὶς σκάλες τοῦ σπιτιοῦ μας καὶ μὲ καρδιοχτύπι ἔτρεξα στὸ δρόμο τοῦ Ὠδείου μὲ τὸ βιολὶ στὸ χέρι!

. . . .

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο εἴχαμε ἀλλάξει σπίτι καὶ γειτονιά. Εἶχα πιὰ μάθει νὰ παίζω ἀρκετὰ καλὰ βιολί, πάντοτε ὅμως γρατσούνιζα. Ἀπέναντί μας κατοικοῦσε μιὰ κυρία ποὺ εἶχε ἕνα μωρό. καὶ ἐπειδὴ ἐμένα μοῦ ἄρεζαν τὰ μικρὰ παιδάκια, πήγαινα συχνὰ νὰ τὸ βλέπω. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ κουβέντιαζα μὲ τὴν κυρία, αὐτὴ μοῦ λέει:

—Ἐμεῖς ἔχουμε τὸ μπέμπη ποὺ μᾶς ζαλίζει μὲ τὰ κλάμματά του, καὶ οἱ γονεῖς σου ἔχουν ἐσένα μὲ τὸ βιολί σου!

Ποτὲ δὲν μὲ εἶχαν προσβάλει τόσο πολύ. Ἄρπαξα τὸ καπέλλο μου, καὶ χωρὶς νὰ τοὺς πῶ οὔτε ἕνα ἀντίο, γύρισα σπίτι, Εὐτυχῶς ἐκείνη τὴν στιγμὴ δὲν ἦταν κανεὶς ἐκεῖ. Ὅταν ὅμως μιὰ μέρα μὲ ρώτησε ἡ μαμμά μου γιατὶ δὲν πάω στὴν κυρία αὐτὴ νὰ δῶ τὸ μωρό, μάζεψα ὅλη τὴν σοβαρότητα ποὺ εἶχα τότε, καὶ τῆς ἀπάντησα:

— Γιατὶ ἡ κυρία αὐτὴ δὲν κάνει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ προσβάλῃ τὰ παιδιά!..

Καὶ ἀπὸ τότε δὲν πάτησα τὸ πόδι μου στὸ σπίτι της.

Μικρὸ Βιολάκι

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

Τὸν βλέπω νὰ περνᾷ κάθε πρωῒ μὲ τὸ ἰσχνὸ καὶ καμπουριασμένο του κορμί, φορτωμένος πάντα προμήθειες γιὰ τὸ ἀρχοντικὸ ποὺ ὑπηρετεῖ: Εἶναι μόλις δέκα χρόνων ὁ μικρὸς καμπούρης.

Κάποτε σταματᾷ λιγάκι, ν' ἀνασάνῃ ἀπὸ τὴν κούραση, κοντὰ σὲ καμμιὰ παρέα παιδιῶν. Τὰ κοιτάζει τότε μὲ τὰ γλυκά του φωτεινὰ ματάκια. κατόπι, σὰ νὰ θέλῃ κι' αὐτὸς νὰ λάβῃ μέρος στὸ παιχνίδι, πέρνει τὸ πιὸ ἐπίσημο ὕφος κι' ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ δυνατὰ τὶς κρίσεις του, ἔτσι γιὰ νὰ τοὺς κάνῃ νὰ τὸν προσέξουν, ἴσως καὶ τὸν περιλάβουν κι' αὐτὸν στὸ παιγνίδι.

Γυρίζουν τότε ἐκεῖνοι σὰν ξαφνιασμένοι καὶ τὸν κοιτάζουν καλὰ-καλὰ σὰν παρείσακτο, καὶ χωρὶς νὰ τοῦ δώσουν καμμιὰ ἀπάντηση, ἐξακολουθοῦν πάντα μὲ τὸ ἴδιο κέφι τὸ παιχνίδι.

Τότε σέρνεται σιγὰ-σιγὰ σὰν τρομαγμένος κι' ὁ ἴδιος γιὰ τὴν τόλμη του, μὲ τὰ ψώνια πάλι φορτωμένα στὴ ράχη· στὰ χείλη του πλανιέται ἕνα χαμόγελο κι' ἀπὸ τὰ μάτια του κυλᾷ ἕνα δάκρυ.

Κατόπι σὰ νὰ θυμᾶται κάποια γλυκειὰ παρηγοριὰ ποὺ τοῦ μένει πάντα πιστή, τὴ φτωχή του μαννούλα, σφουγγίζει ἀπὸ τὰ μάτια του τὸ δάκρυ, καὶ σιγοσφυρᾷ κάποιο σκοπὸ γιὰ νὰ τοῦ ξαλαφρώσῃ λίγο τὴ βασανισμένη του ζωούλα.

—Κάνε, Θεέ μου, νὰ μὴν πονεῖ ἡ ψυχούλα τοῦ ἄμοιρου καμπούρη, ἀδέλφια μου, θερμάνετε κοντά σας τὴ φτωχή του ζωούλα.

Ρέα Συλβία

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Λιλὴ σὲ μιὰ ἐκδρομὴ ἔχασε τὸν χρυσό της σταυρό.

— Καλὰ νὰ πάθῃς, τῆς λέει ἡ ἀδελφή της, γιὰ νὰ μάθῃς ἄλλη φορὰ νὰ μὴν τὸν φορᾷς ὅλη ὥρα!

Παγασάνα

* * *

Στὸ χαρτοπωλεῖο:

Ὁ μαθητής: —Μίαν ὑδρόγειον σφαῖραν, παρακαλῶ.

Ὁ χαρτοπώλης: — Τί μεγέθους θέλετε, κύριε;

Ὁ μαθητής:—Φυσικοῦ μεγέθους, παρακαλῶ.

Ν. Ε. Λέρτας

* * *

Ὁ μπαμπάς: — Ἡ γάτα ὅλο νιαουρίζει σήμερα· διῶξε την, Πέτρο!

Ὁ Πέτρος:—Ὤ, μπαμπά, δὲ φταίει ἡ γάτα, ἡ καϊμένη! Εἶναι τὸ καναρίνι ποὺ ἔφαγε χτές. Αὐτὸ κελαϊδάει μέσα της!

Δυσόχαρτο

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 19 Ἰανουαρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό.
—Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ* Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. *Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὅποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

«ΜΕ τὸ χαριτωμένο γράψιμό μου— μοῦ γράφει ἡ δ. Καρακάλου —ἔγιναν πολλὰ λάθη στὴν «Κατάρα τοῦ Τραγουδιστῆ». Καὶ μοῦ σημειώνει: ***Νιὸς*** ἀντὶ ***γιός***, γιατὶ οἱ δυὸ μουσικοὶ δὲν ἦταν πατέρας καὶ γιός, ἀλλὰ δυὸ σύντροφοι. Στὸ τέλος, ἀντὶ ***ξεσχισμένο***, θέλει ***ξεχασμένο***. Καὶ κάπου ἐκεῖ στὴ μέση, ἀντὶ ***πράσινος*** (σκοπός, ἦχος) θέλει ***πλούσιος***. Ἔ, ὄχι καὶ τόσο πολλά, ἀναλόγως... μὲ τὸ γράψιμο. Γιὰ τὸ τελευταῖο μάλιστα, ποὺ ἀπορεῖ τόσο πῶς ἔμεινε («ποῦ ἀκούστηκε πράσινος ἦχος!») ἐγὼ ξέρω ὅτι ἀκούστηκε, καὶ πράσινος, καὶ κόκκινος, καὶ κίτρινος, καὶ καθεξῆς. Γιατ' εἶναι γνωστὸ πὼς πολλοί, ἀκούγοντας ὡρισμένους ἤχους, βλέπουν ὡρισμένα χρώματα, καὶ γενικὰ καὶ γιὰ ὅλους οἱ μουσικοὶ παρασταίνουν τὴ νύχτα, τὸ σκοτάδι (τὸ μαῦρο) μὲ πολὺ βαθεῖς ἤχους, ἐνῶ τὴν αὐγή, τὸ φῶς (τὸ ἄσπρο) μὲ ὀξεῖς, μὲ ὑψηλούς. (Βλέπε—ἢ ἄκουε— καὶ τὸ «καὶ ἐγένετο φῶς» στὴ «Δημιουργία» τοῦ Χάϋδν). Γι' αὐτὸ τὸ «πράσινος» δὲν μοῦ φάνηκε τόσο παράξενο. — Ἀ! περισσεύει κι' ἕνα «καὶ» στὸ δεύτερο στίχο τοῦ ποιήματός της «Χαρά». Σβύσατε το γιατὶ χαλᾷ τὸ μέτρο.

Στὴν Ἀλληλογραφία τοῦ προηγουμένου θὰ παρατηρήσατε κάτι... σκανδαλῶδες: Δυὸ ἐκτενεῖς ἀπαντήσεις στὴ ***Μπουμπουλίνα***, ἐνῶ γι' ἄλλους δὲν περίσσευε χῶρος οὔτε γιὰ μιὰ σύντομη. Ἀλλὰ νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω, γιὰ νὰ μὴ νομίσετε ὅτι τὄκαμα ξεπίτηδες: Εἶχε περισσέψει, ἀπὸ τὸ προπερασμένο φυλλάδιο, ἕνα μεγάλο κομμάτι Ἀλληλογραφίας, μιάμισυ σχεδὸν στήλη. Σ' αὐτό, ποὺ τὸ ἔβαλα στὴν ἀρχή, ἦταν κ.' ἡ πρώτη ἀπάντηση στὴ ***Μπουμπουλίνα***. Κι' ἐπειδὴ δὲν τὸ πρόσεξα, δὲν τὸ θυμήθηκα, ἔβαλα ὕστερα καὶ τὴν ἄλλη ἀπάντηση, ποὺ τῆς ἔκανα σὲ ἄλλο της γράμμα, νεώτερο, ἐνῶ αὐτὴ ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήσω γιὰ τὸ σημερινό.

Φ. Χ., ἡ ἐρώτησή σου μὲ φέρνει σὲ ἀμηχανία. Τί θὰ πῇ, πὼς εἶσαι τώρα εἴκοσι χρονῶ; Λίγοι ἐκδηλώθηκαν μόνο στὰ εἰκοσιπέντε, ἢ μόνο στὰ τριάντα καί... καί;.. Κρίση λοιπὸν ***τελειωτικὴ*** εἶναι γιὰ τὴν ὥρα ἀδύνατη. Ἐκεῖνο ποὺ μπορῶ νὰ σοῦ πῶ, εἶναι: Ὑπάρχει ***βεβαιότης*** νἀναδειχθῇς ἀνάμεσα στοὺς πρώτους συνεργάτες τῆς Σελίδος. Ἀλλὰ ὅσο γιὰ παραπάνω—κι' ἐννοεῖς βέβαια νἀναδειχθῇς μεγάλος πεζογράφος—ὑπάρχει ***ἀμφιβολία***. Καὶ τοῦτο, γιατὶ ἐνῶ γράφεις ὁμολογουμένως καλά, δὲν βγῆκες ἀκόμα ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς μιμήσεως—κρίνω, ὅπως θέλεις, αὐστηρὰ καὶ ἀπόλυτα—δὲν παρουσίασες ἀκόμα κάτι τὸ δικό σου, τὸ πρωτότυπο, ἢ νὰ πῶ καλύτερα—γιατὶ ὅλα δικά σου καὶ πρωτότυπα εἶναι—τὸ προσωπικό, τὸ ἰδιαίτερο. Καὶ χωρὶς αὐτό, καθὼς ξέρεις, μεγάλο δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ. Δὲν σὲ ἀπελπίζω ὅμως, κάθε ἄλλο! Γράφε, γυμνάζου, μάθαινε γλῶσσα καὶ ὕφος. Κι' ἂν ὑπάρχῃ στὸ βάθος ἐκεῖνο τὸ ***κάτι***, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ φανερωθῇ. Μὴν ἀνυπομονῇς!

Ἔτσι συμβαίνει, ***Τριανταφυλλένιο Δάκρυ***: ἀναβάλλει κανένας νὰ κάμῃ κάτι—νὰ γράψῃ στὴ Διάπλασί του π.χ.—περνᾷ ὁ καιρὸς χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνει, κι' ἔπειτα ἀπορεῖ, γιὰ ποιὸ λόγο ἀνέβαλε. Τοῦ ἦταν, βλέπεις, τόσο εὔκολο νὰ μὴν ἀναβάλῃ!.. Θὰ πῶ στὸ ***Δάκρυ τῆς Μοναξιᾶς***—ἂν καὶ τόσο ἀργά—ὅτι σοῦ δικαιολογεῖς κάπως τὶς ἀγένειες ποὺ παρετήρησε στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ τὴν πολυκοσμία, τὴ μεγάλη κίνηση καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ τρέχει κάθε στιγμὴ ὁ διαβάτης μὲ τὰ τράμ, ταὐτοκίνητα κτλ. Μπορεῖ νὰ μὴ σπρώξῃ; κι' ἔχει τὸ νοῦ του νὰ ζητήσῃ συγγνώμη; Ἴσως. Μόνο τὰ σχετικὰ ἐπεισόδια ποὺ μοῦ διηγεῖσαι, δὲν ἔχω τόπο ν' ἀναφέρω.

Νόρα, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα. Ἔκαμες πολὺ καλὰ ποὺ ἔγινες συνδρομήτρια, ἀντὶ ν' ἀγοράζῃς τὸν τόμο μου στὸ τέλος κάθε χρόνου. Θἄχῃς τὴ μεγαλύτερη εὐχαρίστηση νὰ παρακολουθῇς καθ' ἑβδομάδα αὐτὰ ποὺ σοῦ ἀρέσουν, κι' ἀκόμα νὰ λαβαίνῃς μέρος καὶ στὴν κίνηση, ποὺ εἶναι τόσο διασκεδαστικὴ καὶ ὠφέλιμη. Φίλησέ μου τὸν ἀδελφούλη ποὺ παρακολουθεῖ τὰ κατορθώματα τοῦ Κανελλῆ καὶ φαντάζομαι τί γέλια ποὺ θὰ κάνῃ...

Τὸ ψευδώνυμό σου ἐνεκρίθη, ***Ἀϊντά***, κι' ἡ ἀπάντησή σου εἶναι ἐν τάξει, μὴν ἀνησυχῇς. Χαίρω ποὺ σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ διηγήματά μου καὶ ποὺ διάβασες τὸ Χριστουγεννιάτικό μου τρεῖς φορές. Ἡ δ. Μπουρνιὰ εἶναι Ἀθηναία, πιθανὸν ὅμως ἡ οἰκογένειά της νὰ κατάγεται ἀπ' τὸ νησί σας, ἀφοῦ ἔχετε ἐκεῖ πολλοὺς Μπουρνιάδες. Τὰ χρήματα νὰ τὰ στέλνῃς μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή, ποὺ στοιχίζει λιγώτερο κι' εἶναι ἀσφαλέστερη.

Ἡ ***Μεγάλη Ἑλλὰς*** συμπεραίνει ὅτι ἡ ***Κυρὰ-Φροσύνη***, λέγοντας ὅτι μόνη ἡ ***Σιφονὲτ*** μετέφρασε τὸ Ἐπίγραμμα τοῦ Αἰσχύλου σὲ στίχους, ἐννοοῦσε, ὅπως εἶπα κι' ἐγώ, ὅτι μόνη αὐτὴ ἔκαμε στίχους ὁμοιοκατάληκτους, ἐνῷ οἱ ἄλλοι μετέφρασαν ἐλεύθερα, χωρὶς ὁμοιοκαταληξίες. Ἡ ἴδια μοῦ γράφει, σχετικὰ μὲ τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος «Θρησκεία κι' Ἐπιστήμη», ὅτι στὴν Ἁγία Γραφὴ οἱ «ἡμέρες» τῆς Δημιουργίας ἀντιπροσωπεύουν μεγάλες χρονικὲς περιόδους, κι' ὄχι δικές μας ἡμέρες ἀστρικές, «γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι τὰ οὐράνια σώματα,—«φωστῆρες πρὸς φαῦσιν τῆς γῆς»—δημιουργήθηκαν τὴν τετάρτη ἡμέρα, ἡ δὲ Γραφὴ μεταχειρίζεται τὴν ἴδια λέξη καὶ γιὰ τὰ διαστήματα τῶν τριῶν προηγουμένων δημιουργιῶν. Γι' αὐτὸ κι' οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς τὴν ἴδια ἑρμηνεία δίνουν στὴ λέξη ***ἡμέρα***: μεγάλη χρονικὴ περίοδος».

Γιὰ τὶς διακοπὲς τῶν ἑορτῶν, ὁ ***Ἐρνάνης*** εἶχε προμηθευθεῖ μερικὰ βιβλία, καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸν τόμο μου τοῦ **1921**. Ὤ, πόσο τοῦ ἄρεσε ὁ «Μικρὸς Ἐθελοντής» τὸ μυθιστόρημα ποὺ εἶναι δημοσιευμένο σ' αὐτὸ τὸν τόμο! Γι' αὐτὸ μοῦ γράφει σήμερα μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμό. Μὰ κι' ἄλλες ὡραῖες ἐντυπώσεις εἶχε ἀπ' αὐτὸν τὸν τόμο, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὶς «Ἐπιστολὲς» τοῦ κ. Φαίδωνος...

Θὰ εἶδες, ***Ρόδη Οὐράνη***, τὴν ἔγκριση στὸ 4ο φυλλάδιο. Γιὰ τὴ Γραμματικὴ τοῦ Φιλήντα, ἡ γνώμη μου εἶναι διαφορετική. Ὁ Φιλήντας τὴν ἔγραφε ὅταν οἱ δημοτικισταὶ προσπαθοῦσαν νἀλλάξουν κι' ὅλους τοὺς καθαρευουσιάνικους ὅρους καὶ νὰ τοὺς κάμουν δημοτικούς. Ὕστερα εἶδαν πὼς αὐτὸ δὲν γίνεται καὶ παράτησαν τὴν ἰδέα. Σήμερα ἔχουμε ἐπιστημονικὰ συγγράμματα στὴ δημοτικὴ (τὴν Ἀστρονομία π.χ. τοῦ κ. Γιανίδη) ὅπου οἱ ὅροι (ἔκλειψη, παράλλαξη, συζυγία κτλ.) διατηροῦνται, μόνο ποὺ ὑποτάσσονται στὴ γραμματικὴ τῆς δημοτικῆς (ἔκλειψη-ἔκλειψης, κι' ὄχι ἐκλείψις-ἐκλείψεως). Ἡ Γραμματικὴ λοιπὸν τοῦ Φιλήντα ἔγινε μ' αὐτὴ τὴν παλιὰ μέθοδο. Καὶ γι' αὐτὸ βλέπει κανεὶς σ' αὐτὴν κάτι παράξενους ὅρους, ποὺ δὲν ἔχουν ἐπικρατήσει καθόλου, ὅπως χασοτονιά, τονοτραβήχτρα καὶ τἄλλα ποὺ σᾶς ἀράδιασε ὁ καθηγητής σας γιὰ νὰ γελάσετε... Ἂν ἀφήσουμε ὅμως κατὰ μέρος αὐτοὺς τοὺς ὅρους, κατὰ τἄλλα ἡ Γραμματικὴ τοῦ Φιλήντα εἶναι πολὺ ἐπιστημονική, ἡ πρώτη μάλιστα ποὺ ἔγινε τῆς δημοτικῆς κι' ὅποιος θέλει νὰ μελετήσῃ αὐτὴ τὴ γλῶσσα ἐπιστημονικά, νὰ ἰδῇ τὴν ἱστορία της, τὴν ἐξέλιξή της καὶ τὴ σημερινή της μορφή, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν προστρέξῃ καὶ στὴ Γραμματικὴ τοῦ Φιλήντα.

Νάρκισσε, ἔχω μπροστά μου τρία γράμματά σου, ποὺ τὰ κρατοῦσα γιατὶ εἶχαν κάτι παραγγελίες δυσκολοεκτέλεστες· Ἐννοῶ τὴν ἀνεύρεση τῆς σειρᾶς τῶν «Κυριακῶν». Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἡ 30ὴ δὲν ὑπάρχει, γιατὶ ἕναν καιρό, ποὺ εἶχαν διακοπεῖ ἕνεκα τῶν ἀποκλεισμῶν καὶ τῶν πολέμων, ὁ Ἀνανίας ἐπήδησε μερικοὺς ἀριθμούς. Κατὰ λάθος; ἢ μήπως ἐμέτρησε κι' ἐκεῖνες ποὺ θὰ γινόνταν ἀλλὰ δὲν ἔγιναν τὰ δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια, ὅπως ἀπάνω-κάτω δίνουν ἀριθμὸ καὶ σὲ διαδόχους ποὺ δὲν ἐβασίλευσαν ποτέ; (Λουδοβῖκος ΙΖ', Ναπολέων Β'). Διαβιβάζω τὶς εὐχαριστεῖες σου στὰ Διαπλασόπουλα ποὺ σὲ συγχάρηκαν γιὰ τὸ Πένταθλο, καὶ ἰδιαιτέρως στὴ ***Μεγάλη Ἑλλάδα*** «τὴν παλιὰ ἀναγνωρισμένης ἀξίας Διαπλασοπούλα, ποὺ τὰ συγχαρητήριά της ἔχουν ξεχωριστὴ γιὰ σένα βαρύτητα».

Εὐχαριστῶ, ***Αἰκατερίνη Ε. Λαγοῦ***, γιὰ τὶς ὡραῖες εὐχές. Λυποῦμαι ποὺ φέτος, ἐξαιτίας τῶν πολλῶν μαθημάτων, δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ λάβῃς μέρος στὴν κίνηση, ἀλλά, τὸ λέγω πάντα, πρῶτα τὰ μαθήματα. Ὕστερα θἄχῃς ὅλο τὸν καιρὸ δικό σου. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις— μεταξύ μας— εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ τὸ κατορθώσῃς. Καὶ τώρα περιμένω, ὅταν εὐκαιρήσῃς, νὰ μοῦ ξαναγράψῃς.

Κι' ὅμως, ***Ντῖνε Αὐγερίτη***, δὲν ἤσουν ἐν τάξει, γιατὶ καὶ τὰ πιὸ μικρὰ κομματάκια γιὰ τὴ Σελίδα—ἐκτὸς ἀπὸ Παιδικὰ Πνεύματα — λογαριάζονται, παίρνουν ἀριθμό. Τὴ «Γιορτὴ» δὲν τὴν ἔχω πιά. Μὲ χαρά μου εἶδα ὅτι δὲν ἐπιμένεις στὴν ἀπαγόρευσή σου. Διαβιβάζω τὶς εὐχαριστίες σου στὴ ***Ναφούλα τ' Οὐρανοῦ***, στὴ ***Χωρὶς Φτερὰ*** καὶ στὸν ***Κεφαλλωνίτη*** γιὰ τὰ συγχαρητήριά τους.

Ξέρετε πῶς ἄρχισε ὁ καινούργιος χρόνος τοῦ ***Ἱππότη Λόγγην***; Μόλις ξύπνησε τὴν Πρωτοχρονιά, μισοσηκώθηκε κι' εἶδε τὸ φυλλάδιό μου. Τὸ πρῶτο δηλαδὴ πρᾶγμα ποὺ εἶδε τὸ 1932 ἤμουν ἐγώ. Μ' αὐτὸ εἶναι πολὺ καλὸς οἰωνός... Θὰ πεῖ ὅτι αὐτὸν τὸ χρόνο θὰ διακριθῇ στὴν κίνησή μου ὁ ***Ἱππότης Λόγγην***. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφει, ὅτι τοῦ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ κάνῃ τὰ κομμάτια του «κατὰ παραγγελία» $^2/_3$ τῆς στήλης, ποιὸς τοῦ εἶπε ὅτι πρέπει νὰ εἶναι τόσο ***ἀκριβῶς***; Ἂς τὰ κάνῃ μικρότερα ὅσο θέλει. Ἀπὸ 10 ἀράδες, ἂς ποῦμε,—κι' ἕν' ἀνέκδοτο γράφεται σὲ 10 ἀράδες — ὡς 48. Θὰ μοῦ πῇ: κι' ἂν τὶς ὑπερβῇ; Τότε ἂς σβύσῃ τὰ περιττά. Εἶναι πιὰ τόσο εὔκολο!

Ἀλήθεια, πολὺν καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς, ***Χαραυγή***, ἀλλὰ τὸ ὑπέθετα ὅτι σ' ἐμποδίζουν τὰ μαθήματα. Ἂν καὶ ἀργά, διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὸ ***Νάρκισσο*** καὶ στὴν ***Ἡρώ***. Ὄχι, Διαγωνισμὸς γιὰ σύνθεση Ἀσκήσεων δὲν προκηρύχθηκε ἀκόμα, ἀλλὰ θὰ προκηρυχθῇ γρήγορα. Συγχαρητήρια γιὰ τὸ πιάνο. Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα

Τὸ ***Μικρὸ Βιολάκι***, στὴν ἐρώτηση τῶν Μικρῶν Μυστικῶν «ποία ἦταν ἡ εὐτυχεστέρα στιγμὴ τῆς ζωῆς σας;» στὸ ἑξῆς θἀπαντᾷ: «Ὅταν εἶδα τὴν ἀπάντηση τῆς Διάπλασης στὸ πρῶτο μου γράμμα». Τόση ἦταν ἡ χαρά του! Φαντάζομαι τώρα πόση θὰ εἶναι ἡ σημερινή, ποὺ θὰ ἰδῇ δημοσιευμένο καὶ τὸ πρῶτο του κομμάτι! Καὶ μάλιστα ἀφοῦ εἶχε τὴν ἰδέα πὼς θἆταν «τὸ πρῶτο ποὺ θὰ ριχνόταν στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων»! — Ὄχι, ἀφιερώσεις στὰ κομμάτια δὲν ἐπιτρέπονται. Ἡ Πίσσα χαιρετᾷ τὸν ***Ντορεμί***.

Εὔα Ἀδάμ, Πειραιωτάκι, Σιφονέτ, Κεφαλλωνίτη, Βάτραχε Νο 20, Χωρὶς Φτερὰ καὶ ***Γαρδένια*** διάβασα μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση τὰ ὡραῖα γράμματά σας, ἤθελα νὰ σᾶς πῶ πολλά, ἀλλὰ ποῦ πιὰ τόπος! Τώρα περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψετε.

Ἡ ἐπίσημη δεξίωση τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν θὰ γίνῃ τὸ ἐρχόμενο Σάββατο, 30 Ἰανουαρίου, τὸ ἀπόγεμα στὶς 5. Θὰ τὸν δεξιωθῇ, μιλώντας γιὰ τὸ ἔργο του, ὁ κ. Παῦλος Νιρβάνας. Κατόπιν ὁ κ. Ξενόπουλος θὰ μιλήσῃ γιὰ τοὺς νεοέλληνας μυθιστοριογράφους. Ἡ εἴσοδος στὸ ἀμφιθέατρο ἐλεύθερη, ἀλλὰ νὰ πᾶτε νωρίς, γιὰ νὰ βρῆτε θέση.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Σεληνόφωτη Νύχτα, κ. (ΝΜ). Ἀσύλληπτος Κουρσάρος, ἀ. (ΓΑ). Δροσερὴ Μαργαριτούλα, κ. (ΑΚ). Ἡλιοβασίλεμα, ἀ. (ΑΑ). Λουλοῦδι τ' Οὐρανοῦ, κ. (ΛΠ). Γλυκειὰ Χαραυγή, κ. (ΦΠ). Ντάλια, ἀ. (? + !). Βάτραχος Νο 20, ἀ. (ΑΒ). Ἀμίμητος Γελωτοποιός, ἀ. (ΑΣ). Μανόλια, κ. (ΖΒ). Μάγα Δωδεκάνησα, κ. (ΕΚ). Ἐρνέστος, ἀ. (ΑΚ). Χρυσαφένια, κ. (+ - +).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Δαναΐς, κ. Ἀφρικάνα, κ. Μόννα Βάννα, κ. Καπετὰν Μιαούλης, ἀ. Κινεζούλα, κ. Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, κ. Λόεγκριν, κ. Ἐρείκη, κ. Ναΐς, κ. Γαλανόλευκη, κ. Πρωϊνὸ Κελάδημα, ἀ. Σεμίραμις, κ. Θερινὴ Αὐγή, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Κυρὰ Φροσύνην*** (ἐξηγημένοι, ἔτσι εἶναι· θὰ πῶ στὴν ***Ἀγνὴ*** ὅτι σοῦ ἔστειλε τετράδιο χωρὶς διεύθυνση καὶ γι' αὐτὸ δὲν τῆς ἀνταπέδωσες·) ***Ψυχὴν*** (αὐτό, εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· τὸ γραμματάκι σου μὲ χαροποίησε, προπάντων μὲ τὴν πληροφορία ὅτι ἡ ὑγεία σου τώρα εἶναι πολὺ καλύτερα·) ***Ἰὼ*** (χαίρω πολὺ ποὺ «ὁ ἐνθουσιασμός σου ἀπὸ τὴν ὕλη τοῦ 1932 εἶναι ἀπερίγραπτος»·) ***Ἀγνὴν*** (πολὺ ὅμορφο τὸ γραμματάκι ποὺ μοῦ ἔγραφες, ὅταν ἔφυγες ἀπ' τὸ σχολεῖο γιὰ τὶς διακοπές· τώρα πέρασαν κι' αὐτές, ξανάρχισαν τἀγαπημένα σου μαθήματα καί... θὰ μοῦ γράφῃς μόνο ὅταν μπορῇς·) ***Λίλιαν Χάρβεῦ*** (θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ χαίρω γιὰ τὴν ἀπόφασή σου· γράφε μου·) ***Νυφούλαν τ' Οὐρανοῦ*** (τὰ ἔλαβα ὅλα· ἡ κ. Ἑλένη Ρὲς-Ζαφυροπούλου εἶχε ἄλλοτε τὸ ψευδώνυμο ***Τριανταφυλλένια***· διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὸ ***Οὐρ. Τόξο*** γιὰ τὰ σατυρικά του·) ***Δανάην*** (χαρτὶ λύσεων ἔστειλα· ὤ, εἶσαι πολὺ ἀξιέπαινη ποὺ εἶσαι θρῆσκα καὶ νοικοκυρά!) ***Μελαχροινὴν Συριανοπούλαν*** (σοῦ τὸ ἐνέκρινα· ἡ ἀπόρριψη τοῦ κομματιοῦ σου θὰ σὲ κάμῃ νὰ γράψῃς ἄλλο καλύτερο, ὅσο ἴσως δὲν θὰ σ' ἔκανε ἡ δημοσίευση· τὸ «ξέρω» μερικοὶ τὸ γράφουν μὲ αι (ξαίρω, ξαίρεις, ἤξαιρα κτλ.) κι' ἴσως ἔτσι εἶναι σωστότερο· ἀλλὰ οἱ περισσότεροι, κι' ἐγώ, τὸ γράφουμε ἁπλούστερα μὲ ε·) ***Δελούδω*** (εὐχαριστῶ πολύ· περιμένω· ὤ, μὲ μεγάλη χαρὰ θὰ σὲ ξαναβλέπαμε στὰς Ἀθήνας, ὅπου ἄφησες σ' ὅλους τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις·) ***Μικρὴν Πυργιωτοπούλαν*** (γράφε μου σὺ κι' ἔννοια σου· ἐγὼ δὲν γελῶ μὲ τὶς ἀνορθογραφίες τῶν μικρῶν μου παιδιῶν· γελᾷ ποτὲ ἡ μαμμά; ἀφίνω τώρα, ὅτι σχετικῶς μὲ τὴν ἡλικία σου, γράφεις πολὺ καλά.) ***Θεότρελλην Ξανθοῦλαν*** (πολὺ μ' ἄρεσε τὸ πρῶτο σου γραμματάκι· ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς συχνά·) ***Μπουλοῦκον*** (χαριτωμένο τὸ γραμματάκι σου· γιὰ τὸ κομμάτι θὰ σοῦ πῶ ἅμα ἔρθῃ ἡ σειρά του νὰ τὸ διαβάσω· στὸ ἑξῆς ὅμως μὴ μοῦ τὰ γράφεις ὅλα μαζί· τὸ κάθε τί χωριστά, σ' ἄλλο χαρτί·) ***Ἀνεμώνην τοῦ Βράχου*** (τὸ ἔλαβα, περίμενε·) ***Δοξασμένην Ἑλλάδα*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ τὰ καλὰ λόγια· ἔστειλα·) ***Σκλάβαν Ἑλλη-***

νοστούλαν (αὐτό, καθὼς θὰ εἴδες, σοῦ ἐνέκρινα· τὸ πρῶτο σου γράμμα ὡραιότατο. περιμένω κι' ἄλλα·) ***Νίκην*** (ἐγκάρδια συλλυπητήρια· ἔστειλα, ἐκτὸς τῶν προηγουμένων, καὶ ἄλλα δέκα τετράδια·) ***Ἀνίκητον Πολεμιστὴν*** (χαίρω πολύ, γράφε μου·) ***Χρυσόνειρο***, ***Ἀρλίτταν*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***15 Ἰανουαρίου***, θὰπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 257ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 23 Μαρτίου.

92. Δεξίγριφος

Ὁ παλαιός μας πρόγονος
Μὲ σύνδεσμον ἐνώθηκε,
Καὶ κάτι τι πολύτιμο,
Λαμπρὸ μᾶς φανερώθηκε.

Ταρζὰν

93. Συλλαβόγριφος

Εἶσαι ἀδύνατος πολύ;
Θἄθελες νὰ δυναμώσῃς;
Ἄκουσε μιὰ συμβουλή:
Δύο γράμματα νὰ ἑνώσῃς—
Μόνο δύο, καὶ τοῦτο φτάνει
Δυνατὸ γιὰ νὰ σὲ κάνῃ.

Οὐράνιε Τόξο

94. Στοιχειοτονόγριφος

Ἀπ' τὸ «Πιστεύω» μετοχὴ
Ποὺ λέει γιὰ τὸ Χριστό,
Γίνεται ἀρχαία πόλις
Στῆς Βοιωτίας τὴ γῆ,
Μ' ἑνὸς στοιχείου στὴν ἀρχὴ
—Ἀπίστευτο κι' αὐτό! —
Μὰ καὶ τοῦ τόνου μόλις
Κάποια μικρὴ ἀλλαγή.

Εὐστράτιος Παξινὸς

95. Τονόγριφος

Ὁ Δεσπότης σοῦ τὴ δίνει,
Μ' ἂν τὸν τόνο τῆς πειράξῃς,
Κάποια ἀρρώστεια θενὰ γίνῃ,
Ἀλλὰ σὺ νὰ μὴν τρομάξῃς.

Κεφαλλωνίτης

96. Ψαροκόκκαλον

* * * *
* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * * *
* * * *
* * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε ν' ἀναγινώσκονται ἐξ ἀρχῆς: στωϊκὸς φιλόσοφος, νύμφη, ἀργοναύτης, νομοθέτης, ἄγριον ζῶον, στρατηγὸς Ἀθηναῖος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἀρχαῖος βασιλεύς.

Ἰὰς

97. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 =Ὁμηρικὸς βασιλεύς
2 6 3 4 =Δένδρον
3 2 3 7 =Θεά
4 2 5 4 =Ὀχημα
5 4 3 6 7 =Εἷς τῶν δώδεκα
6 5 4 7 =Πολλοί μαζί
7 4 5 6 7 =Νῆσος

Σικυων α Αὔρα

98. Γρῖφος

ἶον
ἶον ἶον Ἄρ'
ὡς ἰστὸς
ἶον ἶον ἀμὴν κτλ. (συμπληρώσατε)
ἶον

Δάφο

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

99. Charade

I. Mon premier.
Il en est de coton, de soie,
Dont on parle dans le canton.
Qu' importe ce qu'en dira-t-on ?
Ce qu'on aime fait notre joie.

II. Mon deux.
Se trouve dans le bleu moulu,
J' ajouterai, pour vous surprendre,
Car il me faut bien vous l'apprendre :
Mon âne n' en a pas voulu.

III. Mon tout.
On préfère un solo de flûte
A celui de cet instrument,
On peut donc dire evidement :
Quant on fait un choix, on se bute.

Γεώργιος Ἀβέρωφ

100-104. Lettre Magique

En remplaçant une lettre dans les mots ci-dessous par une autre, toujours la même, formez sans anagram. me, cinq autres mots :

père, fort, couche, axe. traee.

Ρόδης Οὐράνης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 45

605. Σόλων (σόλ, ὧν')—606. Ὕμνος-ὕπνος.—607. Σέρβια-Σερβία. — 608. Ὁ χάρος, ἡ χαρά.

609.
N Σ Σ Α
Ω Α Ο Ρ
Ν Γ Δ Ι
Η Ε Η Α Η Ι Ο Ω
Ζ Ρ Τ Μ Ν
Ω Ο Ο Ι
Ν Σ Σ Α

610 ***Πᾶν μέτρον ἄριστον.*** (Τὸ σχῆμα διαιρεῖται καθέτως εἰς τὸ μέσον. Καὶ πρῶτα ἀναγινώσκεται λουστροφηδὸν τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ κατόπιν ὁμοίως τὸ ἀριστερόν.) — 611 - 615. Διὰ τοῦ Α: ***Ἀαράν***, ***Δασμός***, ***Ἄπιον***, ***Πάνος***, Ἀορτὴ=ΑΔΑΝΑ.—616. Αἱ ζητούμεναι λέξεις: ***σῖτος***, ***Πίζα***, ***οὐλή***, ***Ἔρις***, ***ἠνία***, ***δέος***, ***βάσις***, ***Κῦρος***. Δι' ἀλλαγῆς τῶν ἀρχικῶν. ***Τίτος***, ***Ρίζα***, ***Αὐλή***, ***Ἶρις***, ***Ἀνία***, ***Νέος***, ***Ὄασις***, ***Σῦρος***=ΤΡΑΪΑΝΟΣ.—617. ***Ἡ Πεντέλη ἐξάγει μάρμαρα.*** (η πέντε, λη, ἐξ α γη, μαρ μαρ α.)—618. Joie-oie.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΝΕΟΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΒ'—84]

Οἱ εὐγενικὲς Διαπλασοπούλες δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθοῦνε, πιστεύω τὴν ἀνταλλαγὴ καρτῶν καὶ Μ. Μυστικῶν καὶ ἀλληλογραφίας. Δ/σίς μου: Constantin Bacoula, Rue Taxim, App. Askeperan 44. Péra, Stamboul Turquie, διά:

Σεληνόφωτη Νύχτα

[ΑΒ'—85]

Προκηρύσσω διαγωνισμὸν Μ. Μυστικῶν. Συμμετοχὴ 3 δραχ. Δ/σις: Ι. Σεραφείμ, Φιλίππου 8, Θεσσαλονίκη.

Καπετὰν Μιαούλης

[ΑΒ'—86]

Ἀποτελέσματα Διαγωνισμοῦ μου. Βραβεῖα τοπεῖου: ***Πονεμένο Χαμόγελο*** (Δ/σις ;), ***Δορέττα***. Βραβεῖα γνωμικοῦ: ***Ἰθώμη***, ***Χρυσοπηγή***. Λοιποὺς εὐχαριστῶ θερμά.

Γαρδένια

[ΑΒ'—87]

ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ (*Νίκος Π. Πάνος*) { *Τὸ καλύτερο Ψευδώνυμο*

[ΑΒ'—88]

Ἀποτελέσματα Διαγωνισμοῦ ***Βατράχου 17***. Βραβεῖα: ***Σίβυλλα***, ***Χαραυγή***. Ἐστάλησαν. Λοιποὺς εὐχαριστῶ.

[ΑΒ'—89]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΑΓΩΝ

Τμῆμα Δημοψηφίσματος.

Ψηφίζομε τὰ ψευδώνυμα: ***Πλανόδιος Τροβαδοῦρος***, ***Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ***, ***Φάουστ***, ***(ἐστείλαμε)***, ***Ἑλλὰς τοῦ Μέλλοντος***, ***Ταρζάν***, ***Ἑλλάδας Ἀγκαλιά***, ***Νικηφόρος Οὐρανός***, ***Κρυσταλογέννητο Τραγούδι***, ***Χαραυγή***, ***Δικηγορίνα***

Τμῆμα Ἀποκαλύψεων:

Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τῆς Κύπρου ἀνευρέθησαν: ***Ἑλληνὶς Κυπριοπούλα=Σωτηριάδου***; ***Ἀτρόμητη Κυπριοπούλα=Γερολέμου***.

ΛΑΓΟΙ

[ΑΒ'—90]

Γόρδιε Δεσμέ, ὁ Μ. σοῦ στέλνει χαιρετίσματα, καὶ ρωτᾶ πῶς εἶναι ἡ Δ.

Δόεγκριν

[ΑΒ'—91]

Ἑλλάδας Ἀγκαλιὰ (Ταρζὰν) πρέπει νὰ βριαμβεύσῃ γιατὶ εἶναι τὸ καλύτερο φετεινὸ ψευδώνυμο.

Νοστράδαμος—Δόεγκριν

[ΑΒ'—92]

Προκηρύσσω διαγωνισμὸν ἠθοποιῶν. Προθεσμία ἑνὸς μηνός, συμμετοχὴ δίδραχμος. Δ/σις Ν. Παναγιούλα, Λάρισσα.

[ΑΒ'—93]

Παράδραμα: Στὴ (ΑΒ'—53) ἀντὶ (ΑΑ'—698) γράφε (ΑΑ—648).

ΧΑΡΑΥΓΗ ***στὸ Δημοψήφισμα***

[ΑΒ'—94]

Ἀλληλογραφῶ, ***ἀνταλλάσσω*** τετραδιάκια καὶ ἠθοποιούς. Στεῖλτε: Οὐρανιαν Γιορδάση, Πανεπιστημίου 48, Ἀθήνας.

Σύβιλλα

[ΑΒ'—95]

Ἀλληλογραφῶ, ***ἀνταλλάσσω*** τετραδιάκια καὶ ἠθοποιούς. Στεῖλτε: Μηνὰν Χαρίτον, Χαριλάου Τρικούπη, 9, Ἀθήνας.

Πλάνο Ἠλιοβασίλεμα

[ΑΒ' 96]

Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες. Διαγωνισμοί μου (ΑΑ'—634) παρατείνονται μῆνα.

Ἐρνάνης

[ΑΒ'—97]

Μαγεμένο Νησάκι, στὸ γιόρτασμά σου χρόνια πολλὰ συντροφευμένα πάντα μ' εὐτυχία καὶ χαρά.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

[ΑΒ'—98]

Κρητικόπουλα, μιμηθεῖτε μας, ψηφίζοντας τὸ «Κρητικὸ Ἀκρογιάλι».

Αὐγούλα

[ΑΒ'—99]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ»

ΧΑΝΙΑ - ΚΡΗΤΗ

Πρόεδρος: ***Ἐρνάνης***, Γραμματεύς: ***Ἱππότης τῶν Ρόδων***, Ταμίας: ***Ἐρνέστος***.

Μέλη: Κρητικὸ Ἀστέρι, ***Κρητικὸς Οὐρανός***, ***Ἀγέρι Λευτεριᾶς***, ***Κινεζούλα***.

Ἀντιπρόσωπος Ἡρακλείου: ***Φάουστ***.

Δεχόμεθα Μέλη, ***Ἀντιπροσώπους***.

Πρῶτος Διαγωνισμός: «Ποιὸ τὸ σπουδαιότερο μαθητικό σας συμβάν;» ***Βραβεῖα ἐκλεκτά***. Προθεσμία ***δίμηνος***. Δ/σις: Σόλωνα Χαλκιόπουλον, Χανιὰ - Κρήτη (γιὰ Ε.) ***Συμμετοχὴ δίδραχμος***.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Ζταύρου 10, Ἀθῆναι